

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst-terviktekst
01.01.2016
Mitte jõustunud redaktsioon
RT I, 13.12.2014, 1

Välja kuulutanud
Vabariigi President
05.12.2014 otsus nr 541

Töövõimetoetuse seadus

Vastu võetud 19.11.2014

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Seaduse eesmärk ja reguleerimisala

(1) Käesoleva seaduse eesmärk on pikaajalise tervisekahjustuse tõttu vähenenud töövõimega inimeste töötamise ja töölesaamise toetamine ning neile seaduses sätestatud tingimustel ja ulatuses sissetuleku tagamine.

(2) Käesoleva seadusega kehtestatakse töövõime hindamise alused ning töövõimetoetuse määramise ja maksimise tingimused ja kord.

(3) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

(4) Kui Eesti Vabariigi sõlmitud välisleping sisaldab käesolevas seaduses sätestatud toetuste määramiseks või maksimiseks teistsuguseid sätteid, kohaldatakse välislepingut.

§ 2. Õigustatud isikud

(1) Käesolevas seaduses sätestatud töövõime hindamisele ja töövõimetoetusele on õigus 16-aastaselt kuni vanaduspensioniealisel inimesel, kes on:

- 1) Eestis elav Eesti kodanik või pikaajalise elaniku elamisloa või alalise elamisõiguse alusel Eestis elav välismaalane;
- 2) tähtajalise elamisloa või tähtajalise elamisõiguse alusel Eestis elav välismaalane;
- 3) Eestis viibiv rahvusvahelise kaitse saaja või varjupaigataotleja, kellel on õigus Eestis töötada välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduses sätestatud tingimustel.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud Eesti elanikul, kelle elukoht on mitmes riigis, on õigus töövõime hindamisele ja töövõimetoetusele, kui ta on resident tulumaksuseaduse § 6 lõike 1 tähenduses või kui ta elab Eestis püsivalt välismaalaste seaduse tähenduses.

(3) Seaduses sätestatud juhul hinnatakse töövõimet ka alla 16-aastaselt või vanaduspensioniealisel inimesel.

§ 3. Korraldav asutus

Töövõimet hindab ning töövõimetoetust määrab ja maksab Eesti Töötukassa (edaspidi *töötukassa*).

§ 4. Töövõimetoetuse rahastamine

Töövõimetoetust rahastatakse riigieelarvest Sotsiaalministeeriumi eelarve kaudu.

2. peatükk

Töövõime hindamine

§ 5. Töövõime hindamise alused

- (1) Töövõime hindamisega tuvastatakse pikaajalise tervisekahjustusega inimese töövõime ulatus.
- (2) Töövõime hindamisel võetakse arvesse inimese tervise seisundit ning sellest tulenevaid tegutsemise ja osalemise piiranguid, nende prognoosi ja eeldatavat kestust.
- (3) Töövõime hindamise tulemusena tuvastatakse inimesel töövõime ulatus järgmiselt:
  - 1) töövõime ei ole vähenenud, kui tema töötamine ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud asjaolusid arvesse võttes takistatud;
  - 2) osaline töövõime, kui tema töötamine on käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud asjaolusid arvesse võttes osaliselt takistatud, või
  - 3) puuduv töövõime, kui ta ei ole võimeline käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud asjaolusid arvesse võttes töötama.
- (4) Töövõime hindamise tingimused ja töövõimet välistavate seisundite loetelu kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

§ 6. Töövõime hindamise taotlemine

- (1) Inimene esitab töövõime hindamiseks nõuetekohase taotluse töötukassale. Töövõime hindamise taotluse esitamisel annab inimene nõusoleku töövõime hindamisel tema kohta tervise infosüsteemis olevate andmete kasutamiseks.
- (2) Inimene võib esitada taotluse töövõime hindamiseks töötukassale Sotsiaalkindlustusameti kaudu, kui taotlus esitatakse koos puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel Sotsiaalkindlustusametile esitatava puude raskusastme ja lisakulude tuvastamise taotlusega.
- (3) [Valdkonna eest vastutav minister](#) kehtestab määrusega töövõime hindamise taotlusele kantavate andmete loetelu, milles sisalduvad:
  - 1) töövõime hindamist taotleva inimese nimi, sünniaeg ja sugu või isikukood, kontaktandmed, andmed hariduse ja töötamise, abivahendite ja kõrvalise abi kasutamise ning rehabilitatsiooni kohta;
  - 2) nende töövõimet välistavate seisundite loetelu ning tegutsemispiirangute loetelu, mis iseloomustavad inimese töötamiseks vajalikku kehalist ja vaimset võimekust.
- (4) Inimene peab olema kuue kuu jooksul enne töövõime hindamise taotluse esitamist käinud perearsti, teda põhiliselt raviva eriarsti või töötervishoiuarsti (edaspidi *arst*) vastuvõtul.
- (5) Kui inimene ei ole kuue kuu jooksul enne töövõime hindamise taotluse esitamist arsti vastuvõtul käinud, teavitab töötukassa inimest arsti vastuvõtul käimise vajadusest ja määrab selleks tähtaja.

§ 7. Töövõime hindamine

- (1) Töötukassa vastava ettevalmistusega spetsialiseerunud töötaja hindab inimese töövõimet, kaasates eksperdiarvamuse saamiseks vajaduse korral tervishoiuteenuse osutajaid tervishoiuteenuste korraldamise seaduse tähenduses ja teisi eksperte.
- (2) Töötukassa sõlmib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tervishoiuteenuse osutajaga tsiviilõigusliku lepingu. Eksperdiarvamus ei ole käibemaksuga maksustatav käibemaksuseaduse § 16 lõike 1 punkti 2 tähenduses.
- (3) Kui olemasolevate andmete põhjal ei ole võimalik inimese töövõimet hinnata, on töötukassal õigus suunata inimene tema töövõime kohta arvamuse saamiseks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tervishoiuteenuse osutaja vastuvõtule. Tervishoiuteenuse osutaja vastuvõtule saatmisel hüvitab töötukassa vajaduse korral isikule või tasub isiku eest vastuvõtul käimisega seotud erivajadusest tingitud lisakulud. Kui inimene mõjuva põhjuseta ei lähe tervishoiuteenuse osutaja vastuvõtule, võib töötukassa jätta töövõime hindamise taotluse läbi vaatamata.
- (4) Töövõimet hindaval arstiõppe läbinud töötukassa töötajal ja käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tervishoiuteenuse osutajal on isiku nõusolekul juurdepääs tervise infosüsteemis olevatele töövõime hindamiseks vajalikele järgmistele isikuandmetele:
  - 1) andmed andmete esitaja kohta;
  - 2) andmed ambulatoorsete visiitide ja haiglas viibimiste kohta;
  - 3) andmed ravimite kohta.
- (5) Töövõime hindamiseks vajalike tervise infosüsteemi andmete loetelu ja päringute perioodid käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud juhul kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

(6) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud andmed tervise infosüsteemis puuduvad või need on töövõime hindamiseks ebapiisavad, edastab arst töötukassa taotletud andmed tervise infosüsteemi või töötukassale kümne tööpäeva jooksul töötukassalt asjakohase taotluse saamisest arvates.

§ 8. Osalise või puuduva töövõime kestus

(1) Töötukassa tuvastab inimesel osalise või puuduva töövõime alates töövõime hindamise taotluse esitamise päevast kuni viieks aastaks, kuid mitte kauemaks kui vanaduspensionieani, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Töötukassa tuvastab inimesel puuduva töövõime alates töövõime hindamise taotluse esitamise päevast kuni vanaduspensionieani, kui töövõimet välistav seisund, arvestades inimese tervisekahjustuse iseloomu ja eeldatavat kestust, ei muutu või on progresseeruv.

§ 9. Töövõime hindamise otsuse tegemise tähtaeg ja otsuse teatavakstegemine

(1) Töötukassa teeb töövõime hindamise otsuse 30 tööpäeva jooksul nõuetekohase töövõime hindamise taotluse saamisest arvates. Töötukassa võib mõjuval põhjusel taotluse läbivaatamise tähtaega pikendada. Tähtaja pikendamisest koos põhjendustega teatab töötukassa taotluse esitajale viivitamata.

(2) Töötukassa saadab inimesele käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud otsuse vastavalt inimese poolt töövõime hindamise taotluses tehtud valikule elektrooniliselt või tähtkirjaga või teeb selle kättesaadavaks töötukassa kohalikus osakonnas viie tööpäeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates.

§ 10. Tõend osalise või puuduva töövõime kohta

Töötukassa teeb inimesele andmed tema osalise või puuduva töövõime kohta kättesaadavaks elektrooniliselt või väljastab talle soovi korral sellekohase dokumendi.

3. peatükk Töövõimetoetus

§ 11. Töövõimetoetus

Töövõimetoetust makstakse käesolevas seaduses sätestatud tingimustel sissetuleku tagamiseks inimesele, kellel on tuvastatud osaline või puuduv töövõime.

§ 12. Õigus töövõimetoetusele

(1) Osalise töövõimega inimesel on õigus töövõimetoetusele, kui ta vastab vähemalt ühele järgmistest tingimustest:

- 1) töötab töölepingu alusel või töövõtulepingu, käsunduslepingu või muu teenuse osutamiseks sõlmitud võlaõigusliku lepingu alusel või on avalikus teenistuses;
- 2) on avaliku teenistuse seaduse § 2 lõike 3 punktides 1–8 ja 11 nimetatud isik või kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu palgaline esimees või palgaline aseesimees või valla- või linnavalitsuse palgaline liige, sealhulgas vallavanem või linnapea;
- 3) peab sõltumatu isikuna avalik-õiguslikku ametit;
- 4) on juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige;
- 5) on registreeritud füüsilisest isikust ettevõtjana;
- 6) on kantud maksukohustuslaste registrisse füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osaleva abikaasana;
- 7) on tööturuteenuste ja -toetuste seaduse kohaselt töötuna arvele võetud ja täidab tööturuteenuste ja -toetuste seaduses sätestatud töötule pandud kohustusi;
- 8) omandab põhi-, kesk-, kutse- või kõrgharidust;
- 9) kasvatab vähemalt ühte alla kolmeaastast last;
- 10) hooldab abivajavat raske või sügava puudega pereliiget või puudega isikut sotsiaalhoolekande seaduse § 28²alusel;
- 11) saab loomeliidu poolt määratud loometoetust;
- 12) on paigutatud nõusolekuta hoolekandeesutusse ööpäevaringset erihooldusteenust saama;
- 13) kohaldatakse tahtest olenematut ravi või kohaldatakse muud seaduses sätestatud asenduskaristust või mõjutusvahendit, millest tulenevalt inimesel ei ole võimalik käesoleva lõike punktides 1–11 nimetatud tingimusi täita;
- 14) viibib aja-, asendus- või reservteenistuses.

(2) Puuduva töövõimega inimesel on õigus töövõimetoetusele.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 9 sätestatud alusel on õigus töövõimetoetusele vähemalt ühte alla kolmeaastast last kasvataval vanemal, eestkostjal või hooldajal, kellega on sõlmitud kirjalik perekonnas hooldamise leping.

(4) Töövõimetoetusele ei ole õigust inimesel, kellele makstakse pensioni, vanaduspensionini ootel oleva päästeteenistuja toetust või välisteenistuse seaduse või avaliku teenistuse seaduse alusel makstavat abikaasatasu.

(5) Töövõimetoetusele ei ole õigust akadeemilisel puhkusel oleval osalise töövõimega inimesel, välja arvatud juhul, kui akadeemiline puhkus on tingitud tervislikest põhjustest või kui inimene vastab vähemalt ühele käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimusele.

(6) Töövõimetoetusele ei ole õigust inimesel, kes kannab karistust vanglas või kes viibib vahi all.

§ 13. Töövõimetoetuse suurus

(1) Töövõimetoetuse arvutamise aluseks on käesoleva seaduse §-s 14 sätestatud töövõimetoetuse päevamäär (edaspidi *päevamäär*).

(2) Toetuse suurus ühe kalendripäeva eest on:

- 1) osalise töövõimega inimesel – 57 protsenti päevamäärast;
- 2) puuduva töövõimega inimesel – 100 protsenti päevamäärast.

(3) Kui osalise või puuduva töövõimega inimese sissetulek töövõimetoetuse maksmise kuule eelnenud kalendrikuul ületab 90-kordset kehtivat päevamäära, arvutatakse toetuse suurus ümber, vähendades tema toetust töövõimetoetuse maksmise kuu eest summa võrra, mis on pool tema sissetuleku ja 90-kordse päevamäära vahest.

(4) Töövõimetoetuse maksmise kuu on kalendrikuu, mille eest toetust makstakse.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud sissetulek ühes kalendrikuus arvutatakse, võttes arvesse Maksu- ja Tolliameti andmeid tasu kohta, millelt makstakse sotsiaalmaksu sotsiaalmaksuseaduse § 2 lõike 1 punktide 1, 3, 4, 6 ja 9 alusel, ning andmeid välisriigist saadava töötasu kohta. Sissetulekuks loetakse ka töötuskindlustushüvitis, vanemahüvitis, ajutise töövõimetoetuse hüvitis ja tööandja makstav haigushüvitis.

(6) Kui osalise või puuduva töövõimega inimesele määratakse töövõimetoetus perioodi eest, mille eest talle maksti töötutoetust, vähendatakse sama perioodi eest makstavat töövõimetoetust töötutoetuse summa võrra.

(7) Töövõimetoetust vähendatakse välisriigist samal eesmärgil makstava toetuse võrra.

§ 14. Päevamäära suurus

(1) Töövõimetoetuse päevamäär on 10,67 eurot.

(2) Töötukassa indekseerib päevamäära suurust iga aasta 1. aprillil riikliku pensionikindlustuse seaduse § 26 lõike 6 alusel kehtestatud riikliku pensioni indeksiga, võttes indekseerimisel aluseks jooksva kalendriaasta 31. märtsil kehtinud päevamäära. Päevamäära suuruse arvutamisel ümardatakse summa pärast indekseerimist ühe sendi täpsuseni.

(3) Töötukassa avaldab kehtiva päevamäära suuruse oma kodulehel.

§ 15. Töövõimetoetuse taotlemine

(1) Inimene, kellel on tuvastatud osaline või puuduv töövõime, esitab töövõimetoetuse taotlemiseks töötukassale taotluse. Töövõimetoetuse taotluse võib esitada koos töövõime hindamise taotlusega.

(2) Käesoleva seaduse § 6 lõikes 2 sätestatud juhul võib töövõimetoetuse taotluse koos töövõime hindamise taotlusega esitada töötukassale Sotsiaalkindlustusametiga kaudu.

(3) **Valdkonna eest vastutav minister** kehtestab määrusega töövõimetoetuse taotlusele kantavate andmete ja taotlusele lisatavate dokumentide loetelu ning taotluse esitamise tingimused ja korra, kusjuures taotluses peavad sisalduma:

- 1) toetust taotleva inimese nimi, isikukood, kontaktandmed ja pangakonto number;
- 2) andmed käesoleva seaduse §-s 12 sätestatud asjaolude kohta;
- 3) taotlusele lisatud dokumendid, mis tõendavad käesoleva seaduse §-s 12 loetletud asjaolusid.

§ 16. Töövõimetoetuse määramine

(1) Töövõimetoetus määratakse inimesele, kes vastab käesolevas seaduses sätestatud tingimustele, töövõimetoetuse taotluse esitamise päevast kuni tuvastatud osalise või puuduva töövõime kestuse lõpuni.

(2) Töövõimetoetus määratakse inimesele ravikindlustuse seaduse § 57 lõike 1 järgi haigushüvitise saamise õiguse lõppemise päevast kuni tuvastatud osalise või puuduva töövõime kestuse lõpuni, kui:

1) inimene esitab töövõimetoetuse taotluse ajal, kui talle on välja kirjutatud haigusleht ravikindlustuse seaduse tähenduses ja

2) töötukassa ei ole eelnevalt tuvastanud tema osalist või puuduvat töövõimet käesoleva seaduse § 8 alusel ning

3) inimene vastab käesolevas seaduses sätestatud tingimustele.

(3) Töötukassa teeb töövõimetoetuse määramise otsuse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud inimesele kümne tööpäeva jooksul töövõimetoetuse taotluse ja sellele lisatud dokumentide saamise päevast arvates, kuid mitte varem kui kümne tööpäeva jooksul töövõime hindamise otsuse tegemise päevast arvates.

(4) Töötukassa teeb töövõimetoetuse määramise otsuse käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud inimesele kümne tööpäeva jooksul päevast arvates, kui lõpeb ravikindlustuse seaduse § 57 lõike 1 alusel inimese õigus saada haigushüvitist, kuid mitte varem kui kümne tööpäeva jooksul töövõime hindamise otsuse tegemise päevast arvates.

(5) Töötukassa saadab inimesele käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 nimetatud töövõimetoetuse määramise otsuse vastavalt inimese poolt töövõimetoetuse taotluses tehtud valikule elektrooniliselt, lihtkirjaga või tähtkirjaga või teeb selle kättesaadavaks töötukassa kohalikus osakonnas viie tööpäeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates.

§ 17. Töövõimetoetuse maksmine

(1) Töötukassa maksab töövõimetoetuse välja igakuiselt eelmise kalendrikuu eest jooksva kalendrikuu kümnendaks kuupäevaks.

(2) Töövõimetoetust makstakse vastavalt inimese soovile:

1) tema arvelduskontole Eestis maksja kulul;

2) tema töötukassas vormistatud kirjaliku avalduse, digitaalselt allkirjastatud elektroonilise avalduse või notariaalselt tõestatud avalduse alusel teise inimese, sealhulgas kohaliku omavalitsuse üksuse arvelduskontole Eestis maksja kulul;

3) posti teel kojukandena saaja kulul või

4) tema arvelduskontole välisriigis saaja kulul.

(3) Põhjendatud taotluse esitamise korral maksab töötukassa töövõimetoetust sügava puudega inimesele, kellel on liikumistakistus või kes elab hajaasustusel ja kellele pangateenus on raskesti kättesaadav, oma kulul posti teel kojukandega.

(4) Kui isik on olnud vahi all, kuid ta mõisteti õigeks, makstakse töövõimetoetus vahi all viibimise aja eest tagantjärele.

§ 18. Töötuna arvel olevale osalise töövõimega inimesele töövõimetoetuse maksmise peatamine

(1) Töötuna arvel olevale osalise töövõimega inimesele peatatakse töövõimetoetuse maksmine enne käesoleva seaduse § 16 lõigetes 1 ja 2 nimetatud perioodi lõppemist kümneks kalendripäevaks, kui ta esmakordselt:

1) ei tule mõjuva põhjuseta talle määratud ajal töötukassasse vastuvõtule – vastuvõtule tulemata jätmise päevale järgnevast päevast arvates;

2) keeldub mõjuva põhjuseta tööturuteenuste ja -toetuste seaduse §-s 10 sätestatud individuaalse töötusimiskava täitmisest või sama seaduse § 12 lõigetes 3 ja 4 sätestatud sobivast tööst – toetuse saamise õigust mõjutavate asjaolude tekkimise päevale järgnevast päevast arvates.

(2) Töötuna arvel olevale osalise töövõimega inimesele peatatakse töövõimetoetuse maksmine enne käesoleva seaduse § 16 lõigetes 1 ja 2 nimetatud perioodi lõppemist kolmekümneks kalendripäevaks, kui ta teistkordselt:

1) ei tule mõjuva põhjuseta talle määratud ajal töötukassasse vastuvõtule – vastuvõtule tulemata jätmise päevale järgnevast päevast arvates;

2) keeldub mõjuva põhjuseta tööturuteenuste ja -toetuste seaduse §-s 10 sätestatud individuaalse töötusimiskava täitmisest või sama seaduse § 12 lõigetes 3 ja 4 sätestatud sobivast tööst – toetuse saamise õigust mõjutavate asjaolude tekkimise päevale järgnevast päevast arvates.

(3) Kui inimese töötuna arvelolek ja töövõimetoetuse maksmine lõpetatakse ajal, kui tema töövõimetoetuse maksmine oli peatatud ja ta võetakse uuesti töötuna arvele, tekib tal õigus töövõimetoetusele pärast peatamise perioodi lõppemist.

(4) Töötukassa teeb töövõimetoetuse maksmise peatamise otsuse viie tööpäeva jooksul selle aluseks olevast asjaolust teada saamise päevast arvates.

(5) Töötukassa toimetab kätte osalise töövõimega inimesele käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud otsuse vastavalt inimese poolt töövõimetoetuse taotluses tehtud valikule elektrooniliselt, lihtkirjaga või tähtkirjaga või teeb selle kättesaadavaks töötukassa kohalikus osakonnas viie tööpäeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates.

§ 19. Töövõimetoetuse maksmise lõpetamine

(1) Osalise töövõimega inimesele lõpetatakse toetuse maksmine enne käesoleva seaduse § 16 lõigetes 1 ja 2 nimetatud perioodi lõppemist, kui:

- 1) tema töötuna arvelolek lõpetatakse – tööturuteenuste ja -toetuste seaduse alusel töötuna arveloleku lõpetamise päevale järgnevast päevast arvates või
- 2) ta ei vasta ühelegi käesoleva seaduse § 12 lõike 1 punktides 1–6 ja 8–14 sätestatud tingimusele – lõpetamise aluseks oleva asjaolu tekkimise päevale järgnevast päevast arvates.

(2) Töövõimetoetuse maksmist osalise töövõimega inimesele ei lõpetata, kui ta hiljemalt 14 kalendripäeva möödudes:

- 1) käesoleva seaduse § 12 lõike 1 punktides 1–6 või 8–14 sätestatud tingimustele vastamise lõppemise päevast arvates on töötuna arvele võetud;
- 2) töötuna arveloleku lõpetamise päevast arvates vastab vähemalt ühele käesoleva seaduse § 12 lõike 1 punktides 1–6 või 8–14 sätestatud tingimusele või
- 3) ühele käesoleva seaduse § 12 lõike 1 punktides 1–6 või 8–14 sätestatud tingimusele vastamise lõppemise päevast arvates vastab samale või teisele viidatud punktides sätestatud tingimusele.

(3) Osalise või puuduva töövõimega inimesele lõpetatakse töövõimetoetuse maksmine enne käesoleva seaduse § 16 lõigetes 1 ja 2 nimetatud perioodi lõppemist:

- 1) kui tal puudub õigus töövõimetoetusele käesoleva seaduse § 12 lõigete 4–6 kohaselt – lõpetamise aluseks oleva asjaolu tekkimise päevast arvates;
- 2) tema soovil – avalduse esitamisele järgnevast päevast arvates või
- 3) tema surma korral – surma päevale järgnevast päevast arvates.

(4) Töötukassa teeb toetuse maksmise lõpetamise otsuse 15 tööpäeva jooksul selle aluseks olevast asjaolust teada saamise päevast arvates.

(5) Töötukassa toimetab kätte käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud otsuse vastavalt inimese poolt töövõimetoetuse taotluses tehtud valikule elektrooniliselt, lihtkirjaga või tähtkirjaga või teeb selle kättesaadavaks töötukassa kohalikus osakonnas viie tööpäeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates.

(6) Töötukassa on kohustatud välja selgitama menetletavas asjas olulise tähendusega asjaolud ja vajaduse korral koguma selleks tõendeid oma algatusel haldusmenetluse seaduse § 6 tähenduses. Töötukassa ei tohi töövõimetoetuse maksmist peatada või lõpetada enne käesoleva seaduse § 18 lõigetes 1 ja 2 või § 19 lõikes 1 nimetatud asjaolude väljaselgitamist.

§ 20. Enammakstud töövõimetoetuse tagasinõudmine

(1) Töötukassa võib nõuda õigusliku alusega määratud ja makstud töövõimetoetuse selle saajalt tagasi.

(2) Vastavalt inimesega sõlmitud kirjalikule kokkuleppele maksab inimene õigusliku alusega makstud toetuse tagasi korraga või osade kaupa tagasimaksegraafiku alusel või see peetakse korraga või osade kaupa kinni järgmiste kalendrikuude eest makstavast toetusest.

(3) Kui kirjaliku kokkuleppeni ei jõuta või inimene ei täida kokkulepet, on töötukassal õigus enammakstud summa töövõimetoetusest korraga või osade kaupa kinni pidada. Töövõimetoetuse kinnipidamisel säilitatakse vähemalt 50 protsenti maksmisele kuuluvast summast.

(4) Töövõimetoetusest võib käesoleva paragrahvi lõigete 2 ja 3 alusel kinni pidada 50 protsenti maksmisele kuuluvast summast. Inimese kirjalikul nõusolekul võib kinni pidada rohkem kui 50 protsenti maksmisele kuuluvast summast.

(5) Kui töövõimetoetuse maksmine lõpetatakse enne enammakstud summa tagasimaksmist ja töövõimetoetuse saaja ei maksa enammakstud summat tagasi, tehakse enammakstud summa tagasinõudmiseks ettekirjutus koos hoiatusega. Hoiatuses märgitud tähtaja jooksul ettekirjutuse täitmata jätmise korral on töötukassal õigus anda ettekirjutus sundtäitmiseks täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.

(6) Töötukassa toimetab kätte ettekirjutuse koos hoiatusega töövõimetoetuse saajale elektrooniliselt, lihtkirjaga või tähtkirjaga või teeb selle kättesaadavaks töötukassa kohalikus osakonnas viie tööpäeva jooksul ettekirjutuse ja hoiatuse tegemise päevast arvates.

§ 21. Teatamiskohustus

Inimene on kohustatud töötukassale viivitamata teatama asjaoludest, mis mõjutavad tema õigust saada töövõimetoetust ja selle suurus, sealhulgas välisriiki elama ja tööle asumisest ning välisriigis saadavast töötasust, töötuskindlustushüvitisest, vanemahüvitisest, ajutise töövõimetus hüvitisest ja pensionist ning töövõimega seotud hüvitisest, pensionist või toetusest.

4. peatükk

Töövõime hindamise ja töövõimetoetuse andmekogu

§ 22. Töövõime hindamise ja töövõimetoetuse andmekogu

(1) Töövõime hindamise ja töövõimetoetuse andmekogu (edaspidi *andmekogu*) on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, mida peetakse töövõime hindamise ja töövõimetoetuse maksmise arvestamise eesmärgil.

(2) Andmekogu asutab ja selle põhimääruse kehtestab [Vabariigi Valitsusmäärusega](#).

(3) Andmekogu vastutav töötleja on töötukassa.

(4) Andmekogu sisaldab ja selles töödeldakse järgmisi andmeid:

1) töövõime hindamist ja töövõimetoetust taotleva inimese nimi, sünniaeg ja sugu või isikukood, kontaktandmed, kodakondsus, elamisloa või elamisõiguse kehtivusaeg ning pagulasseisund;

2) andmed töövõime hindamise tulemuste kohta;

3) andmed, mis on aluseks töövõimetoetuse määramisel ja maksmisel;

4) andmed töövõimetoetuse määramise ja maksmise kohta.

5. peatükk Vaidluste lahendamine

§ 23. Vaidluste alluvus

Inimene, kes leiab, et töövõime hindamisel või töövõimetoetuse määramisel ja maksmisel on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, võib esitada vaide töötukassale.

6. peatükk Haldusjärelevalve

§ 24. Haldusjärelevalve tegija

Haldusjärelevalvet käesolevas seaduses sätestatud töötukassa kohustuste täitmise üle teeb Sotsiaalministeerium (edaspidi *haldusjärelevalve tegija*). Haldusjärelevalve tegijal on õigus kaasata haldusjärelevalve tegemisse eksperte.

§ 25. Haldusjärelevalve tegija pädevus

(1) Haldusjärelevalve tegijal on õigus:

1) tutvuda töötukassa käsutuses olevate tõendite ja andmetega, mille alusel on võimalik kindlaks teha haldusjärelevalve tegija ülesannete täitmiseks olulised asjaolud, saada dokumentidest ärakirju või väljavõtteid;

2) teha töötukassale ettekirjutusi käesoleva seadusega ja selle alusel kehtestatud õigusaktidega sätestatud nõuete rikkumise lõpetamiseks, edasiste rikkumiste ärahoidmiseks ja rikkumisega tekitatud tagajärgede kõrvaldamiseks.

(2) Haldusjärelevalve tegija on kohustatud oma ülesannete täitmisel olema hinnangutes erapooletu ning tuginema oma otsustustes õigusaktidele ja usaldusväärsele teabele.

(3) Haldusjärelevalve tegija võib ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Sunniraha ülemmäär on 640 eurot.

§ 26. Ettekirjutus

(1) Ettekirjutuses peavad sisalduma:

1) ettekirjutuse tegemise alus koos viitega vastavatele õigusakti sätetele;

2) ettekirjutuse tegemise kuupäev;

3) ettekirjutuse täitmise tähtaeg;

4) haldusjärelevalvet teinud ametiisiku nimi, ametikoht ja allkiri;

5) ettekirjutuse vaidlustamise võimalused, tähtaeg ja kord.

(2) Haldusjärelevalve tegija toimetab ettekirjutuse töötukassale kätte kümne tööpäeva jooksul selle tegemise päevast arvates.

(3) Ettekirjutusega mittedõustumise korral on töötukassal õigus esitada vaie valdkonna eest vastutavale ministrile ühe kuu jooksul ettekirjutuse kättesaamisest arvates.

7. peatükk Rakendussätted

§ 27. Üleminekusätted

(1) Käesolevat seadust kohaldatakse 2016. aasta 1. jaanuarist kuni 2016. aasta 30. juunini inimesele, keda ei ole pärast 2010. aasta 1. jaanuari tunnistanud riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel püsivalt töövõimetuks või kellele ei ole riiklike elatusrahade seaduse alusel määratud invaliidisusgruppi tähtajatult.

(2) Inimesele, kes oli riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel tunnistanud viimase püsiva töövõimetusena ekspertiisiga püsivalt töövõimetuks kestusega vähemalt kaks aastat ja kes esitab hiljemalt püsiva töövõimetusena ekspertiisi otsuses märgitud korduexpertiisi tähtajal käesoleva seaduse alusel töövõime hindamise taotluse ning kellel tuvastatakse osaline või puuduv töövõime, või isikule, kellele riiklike elatusrahade seaduse alusel tähtajatult määratud invaliidisusgrupp on riikliku pensionikindlustuse seaduse § 58 kohaselt loetud vastavaks vanaduspensioni eani määratud püsivale töövõimetusena töövõime kaotusega 40–100 protsenti, makstakse töövõimetoetust suuruses, mis on võrdne talle viimati riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel makstud töövõimetuspensioniga kalendripäeva kohta, kui käesoleva seaduse alusel makstav töövõimetoetus kalendripäeva kohta on sellest väiksem. Riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel makstud töövõimetuspensioni suurus kalendripäeva kohta leitakse töövõimetuspensioni kuu üldsumma jagamisel 30-ga.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud suuruses makstavale töövõimetoetusele kohaldatakse käesolevas seaduses töövõimetoetuse kohta sätestatud.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud suuruses makstavat töövõimetoetust ei indekseerita.

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud inimesel tuvastab töötukassa osalise või puuduva töövõime ka kordushindamisel, kohaldatakse talle makstava töövõimetoetuse suurusele käesoleva paragrahvi lõikeid 2–4.

(6) Kui inimese töövõime on hinnatud käesoleva seaduse alusel ja ta esitab töövõimetoetuse taotluse Sotsiaalkindlustusameti tuvastatud püsiva töövõimetusena kestuse ajal, määratakse töövõimetoetus töövõimetuspensionile või töövõimetusena alusel makstavale rahvapensionile õiguse lõppemise päevale järgnevat päevast.

§ 28. Abipolitseiniku seaduse muutmine

Abipolitseiniku seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 38 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 38. Hüvitis abipolitseiniku hukkamise ja haigestumise või vigastada saamise korral seoses abipolitseiniku ülesande täitmisega”;

2) paragrahvi 38 lõiked 2–8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui abipolitseinikul tuvastatakse töövõimetoetuse seaduse alusel osaline või puuduv töövõime seoses abipolitseiniku ülesande täitmisega õnnetusjuhtumi või tema suhtes vägivald kasutamise tagajärjel saadud vigastuse või tekkinud haiguse tõttu, maksab riik talle hüvitist. Hüvitist makstakse, lähtudes Eesti Töötukassa poolt töövõime esmakordsel hindamisel tuvastatud töövõime ulatusest järgmiselt (edaspidi *hüvitise maksimummäär*):

1) osalise töövõime korral – politseiametniku 12-kordsele madalaimale palgaastmele vastava palgamäära ulatuses;

2) puuduva töövõime korral – politseiametniku 60-kordsele madalaimale palgaastmele vastava palgamäära ulatuses.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud hüvitist makstakse välja osade kaupa. Osa suurus sõltub töövõime esmakordsel või kordushindamisel tuvastatud osalise või puuduva töövõime kestusest.

(4) Hüvitist ei maksta kokku rohkem töövõime esmakordsel hindamisel tuvastatud töövõime ulatusele vastavast hüvitise maksimummäärast.

(5) Kui isiku töövõime ulatus muutub, lähtutakse hüvitise edasisel maksmisel töövõime kordushindamisel tuvastatud töövõime ulatusele vastavast käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud hüvitise määrast, võttes arvesse juba välja makstud hüvitist.

(6) Kui kordushindamise tulemusena on isikul õigus saada hüvitist väiksemas ulatuses, kui talle on välja makstud, siis enam makstud summat tagasi ei nõuta.

(7) Kui isikule seoses töövõime kordushindamisega enam hüvitist ei makstud, kuid tema töövõime uue kordushindamise alusel on vähenenud, ei tohi makstava hüvitise aeg koos ajaga, mille eest hüvitist ei makstud, kokku olla pikem tema hüvitise maksimummäära arvutamise aluseks olevast ajast.

(8) Kui töövõime kordushindamisel tuvastatud osalise või puuduva töövõime periood algab töövõime esmakordsele tuvastamisele järgneval kalendriaastal, korrigeeritakse hüvitise arvutamise aluseks olevat summat osalise või puuduva töövõime esmakordse tuvastamise aasta tarbijahinnaindeksiga. Kui töövõime kordushindamisel tuvastatud osalise või puuduva töövõime periood algab hiljem, korrigeeritakse hüvitise arvutamise aluseks olevat summat tarbijahinnaindeksitega alates osalise või puuduva töövõime esmakordse tuvastamise aastast kuni viimasele töövõime kordustuvastamisele eelneva aastani.”;

3)seadust täiendatakse §-ga 45¹ järgmises sõnastuses:

„§ 45¹. Püsiva töövõimetusega isik

Abipolitseinikul, kellel on tuvastatud osaline töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse §-s 38 sätestatud osalise töövõime tingimus täidetuks. Abipolitseinikul, kellel on tuvastatud täielik töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse §-s 38 sätestatud puuduva töövõime tingimus täidetuks.”.

§ 29. Avaliku teenistuse seaduse muutmise

Avaliku teenistuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahv 49 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 49. Ametniku sotsiaalsed tagatised hukkumise, surma ja töövõime vähenemise korral

(1) Kui ametnik hukub või sureb seoses teenistusülesannete täitmisega õnnetusjuhtumi tagajärjel, makstakse tema lapsele, vanemale ja lesele ning perekonnaseaduse tähenduses tema ülalpidamisel olnud teisele isikule ühekordset hüvitist kokku hukkunud või surnud ametniku kümne aasta keskmise palga ulatuses.

(2) Kui ametnik hukub või sureb seoses teenistusülesannete täitmisega tema vastu toimepandud ründe või tema poolt süüteo tõkestamise, päästesündmuse lahendamise või ohu tõrjumise tagajärjel, makstakse tema lapsele, vanemale ja lesele ning perekonnaseaduse tähenduses tema ülalpidamisel olnud teisele isikule ühekordset hüvitist kokku hukkunud või surnud ametniku 20 aasta keskmise palga ulatuses.

(3) Ametnikul on õigus nimetada käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud hüvitisest kuni 50 protsenti saav füüsiline isik või füüsilised isikud. Kui ametnikul puuduvad lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikud, makstakse kogu hüvitise summa välja ametniku poolt nimetatud füüsilisele isikule või füüsilistele isikutele.

(4) Kui ametnik hukub või sureb käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud asjaoludel, kannab riik tema matuse korraldamise kulud, mis on kehtestatud riikliku matusetootuse seaduse §-s 3.

(5) Vabariigi Valitsus kehtestab määrusega käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud hüvitist saama õigustatud isikute ning neile makstava hüvitise osakaalu määramise korra ja käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud isikute määramise avalduse vormi.

(6) Kui ametnikul tuvastatakse seoses teenistusülesannete täitmisega õnnetusjuhtumi tagajärjel saadud vigastuse või tekkinud haiguse tõttu töövõimetoetuse seaduse alusel osaline või puuduv töövõime, makstakse talle hüvitist, lähtudes Eesti Töötukassa poolt töövõime esmakordsel hindamisel tuvastatud töövõime ulatusest järgmiselt:

- 1) osalise töövõime korral – tema kahe aasta keskmise palga ulatuses;
- 2) puuduva töövõime korral – tema seitsme aasta keskmise palga ulatuses.

(7) Kui ametnikul tuvastatakse seoses teenistusülesannete täitmisega tema vastu toimepandud ründe või tema poolt süüteo tõkestamise, päästesündmuse lahendamise või ohu tõrjumise tagajärjel saadud vigastuse või tekkinud haiguse tõttu töövõimetoetuse seaduse alusel osaline või puuduv töövõime, makstakse talle hüvitist, lähtudes Eesti Töötukassa poolt töövõime esmakordsel hindamisel tuvastatud töövõime ulatusest järgmiselt:

- 1) osalise töövõime korral – tema kuni kaheksa aasta keskmise palga ulatuses;
- 2) puuduva töövõime korral – tema 13 aasta keskmise palga ulatuses.

(8) Käesoleva paragrahvi lõike 7 punktis 1 nimetatud hüvitist makstakse välja kahes osas. Hüvitise esimese osa suurus sõltub Eesti Töötukassa poolt töövõime esmakordsel hindamisel tuvastatud osalise töövõime kestusest, kuid see ei või olla väiksem kui nelja aasta keskmine palk.

(9) Kui Eesti Töötukassa tuvastab käesoleva paragrahvi lõike 7 punktis 1 nimetatud hüvitist saaval inimesel töövõime kordushindamisel osalise või puuduva töövõime, makstakse talle esmakordse hindamise järel makstud ühekordse hüvitise ja hüvitise maksimummäära vahe.

(10) Ametnikule, kellel seoses teenistusülesannete täitmisega tema vastu toimepandud ründe, tema poolt süüteo tõkestamise, päästesündmuse lahendamise või ohu tõrjumise tagajärjel tuvastati ajutine töövõime kaotus, millega ei kaasnenud osalist või puuduvat töövõimet, maksab riik ühekordset hüvitist ametniku ühe kuu keskmise palga ulatuses.

(11) Käesoleva paragrahvi alusel hüvitise maksmisel võetakse ametniku keskmise palga arvutamise aluseks töölepingu seaduse § 29 lõike 8 alusel Vabariigi Valitsuse kehtestatud keskmise töötasu maksmise tingimused ja kord.

(12) Kui ametnik on saanud viga või haigestunud seoses teenistusülesannete täitmisega tema vastu toimepandud ründe, tema poolt süüteo tõkestamise, päästesündmuse lahendamise või ohu tõrjumise tagajärjel, kannab tema ravi- ja ravimikulud riik.

(13) Vabariigi Valitsus kehtestab määrusega käesolevas paragrahvis nimetatud hüvitiste ja kulude arvutamise ja väljamaksmise korra.

(14) Käesolevas paragrahvis sätestatud ei kohaldata, kui ametnik käesoleva paragrahvi lõikes 1, 2, 6–8 või 10 nimetatud juhul:

- 1) pani toime süüteo;
- 2) pani toime enesetapu või enesetapukatse;
- 3) pani toime enesevigastuse, mis ei ole põhjuslikus seoses haigusliku seisundiga ega tulenenud teiste isikute õigusvastasest käitumisest;
- 4) oli enda põhjustatud joobeseisundis.

(15) Otsuse hüvitise maksmise ja kulude katmise kohta teeb ametiasutuse juht või tema volitatud isik.

(16) Käesolevas paragrahvis nimetatud hüvitisi makstakse ning kulud kaetakse riigieelarvest selle ametiasutuse eelarve kaudu, kus isik oli teenistuses.

(17) Ametiasutus võib pärast käesoleva paragrahvi alusel hüvitise maksmist esitada sellest temale tulenenud kahju hüvitamiseks nõude kahju tekitanud isiku vastu võlaõigusseaduses sätestatud alusel.”;

2)seadust täiendatakse §-ga 116¹järgmises sõnastuses:

„§ 116¹. Käesoleva seaduse § 49 rakendamise erisused

(1) Käesoleva seaduse § 49 kohaldub ametnikele:

- 1) kellel juhtum toimus 2016. aasta 1. jaanuaril või pärast seda;
- 2) kellel juhtum toimus enne 2016. aasta 1. jaanuari, kuid kellel oli 2016. aasta 1. jaanuari seisuga kõnealuselt juhtumist tingitud ajutine töövõimetus, kuid ei olnud tuvastatud püsivat töövõimetus.

(2) Ametnikule, kellel on püsiv töövõimetus tuvastatud enne 2016. aasta 1. jaanuari, makstakse saamata jäänud hüvitis välja kuni 2016. aasta 1. jaanuarini kehtinud avaliku teenistuse seaduse või vastava eriteenistuse seaduse redaktsiooni alusel.

(3) Ametnikul, kellel tuvastatakse osaline töövõime töövõimetoetuse seaduse alusel, loetakse töövõime osalise kaotuse tingimus täidetuks. Ametnikul, kellel tuvastatakse puuduv töövõime töövõimetoetuse seaduse alusel, loetakse töövõime täieliku kaotuse tingimus täidetuks.”.

§ 30. Eesti Vabariigi Ülemnõukogu XII koosseisu ning Riigikogu VII, VIII ja IX koosseisu liikmete pensioni seaduse muutmise

Eesti Vabariigi Ülemnõukogu XII koosseisu ning Riigikogu VII, VIII ja IX koosseisu liikmete pensioni seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 13 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks;

2)paragrahvid 16 ja 17 tunnistatakse kehtetuks;

3)paragrahvis 19 asendatakse sõna „töövõimetu” tekstiosaga „käesoleva seaduse §-s 18 nimetatud”.

§ 31. Euroopa Liidu kodaniku seaduse muutmise

Euroopa Liidu kodaniku seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 40 lõike 2 punktid 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„2) on tähtajalise elamisõiguse alusel Eestis püsivalt elanud vähemalt viimased kaks aastat järjest ning lõpetanud töötamise või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise osalise või puuduva töövõime tõttu,

3) elab Eestis tähtajalise elamisõiguse alusel ja on lõpetanud töötamise töövõime või kutsehaiguse tagajärjel tekkinud osalise või puuduva töövõime tõttu või”;

2)paragrahvi 53 lõike 1 punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„7) osalisest või puudevast töövõimest.”;

3)seadust täiendatakse §-ga 59²;järgmises sõnastuses:

„§ 59². Püsiva töövõimetusega isik

(1) Isikul, kellel on tuvastatud püsiv töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse §-s 40 sätestatud osalise või puuduva töövõime tingimus täidetuks.

(2) Eestis elamisõigusega Euroopa Liidu kodanik, kellel on tuvastatud püsiv töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, peab sellest vastavalt käesoleva seaduse §-le 53 Politsei- ja Piirivalveametit teavitama.”.

§ 32. Hädaolukorra seaduse muutmise

Hädaolukorra seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 45 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Eriolukorra tööle rakendatud isikul osalise või puuduva töövõime tuvastamise korral makstakse isikule ühekordset toetust:

- 1) osalise töövõime korral – tema kahe aasta palga ulatuses;
- 2) puuduva töövõime korral – tema seitsme aasta palga ulatuses.”;

2)paragrahvi 45 lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Eriolukorra tööle rakendatud isiku hukkumise ning püsivalt ja osaliselt töövõimetuks tunnistamise korral makstavate toetuste taotlemisel ja määramisel kohaldatakse riigieelarve seaduse §-s 58 sätestatud.”;

3)seaduse 8. peatüki 1. jagu loetakse 1¹. jaoks ja seadust täiendatakse 1. jaoga järgmises sõnastuses:

„1. jagu Üleminekusätted

§ 56¹. Püsiva töövõimetusega isik

Eriolukorra tööle rakendatud isikul, kellel on tuvastatud osaline töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse §-s 45 sätestatud osalise töövõime tingimus täidetuks. Eriolukorra tööle rakendatud isikul, kellel on tuvastatud täielik töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse §-s 45 sätestatud puuduva töövõime tingimus täidetuks.”.

§ 33. Julgeolekuasutuste seaduse muutmise

Julgeolekuasutuste seaduse § 17 tunnistatakse kehtetuks.

§ 34. Kaitseliidu seaduse muutmise

Kaitseliidu seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 74 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Valvurile, kellel tööülesande täitmise tagajärjel tuvastatakse osaline või puudev töövõime, maksab Kaitseliit hüvitisena:

- 1) osalise töövõime korral – valvuri ühe aasta töötasu;
- 2) puuduva töövõime korral – valvuri kolme aasta töötasu.”;

2)paragrahvi 74 lõiked 3–7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Hüvitis arvutatakse osalise või puuduva töövõimega või hukkunud valvuri viimase 12 kuu keskmise töötasu alusel.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud hüvitis makstakse välja kahes võrdses osas. Esimene osa makstakse välja 30 päeva jooksul pärast osalise töövõime tuvastamist kinnitava teabe esitamist Kaitseliidule. Teine osa makstakse välja ühe aasta möödumisel esimese makse tegemisest eeldusel, et töövõime ei ole taastunud. Töövõime taastumise korral jäetakse teine osa välja maksmata.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 sätestatud hüvitis makstakse välja kolmes võrdses osas. Esimene osa makstakse välja 30 päeva jooksul pärast puuduva töövõime tuvastamist kinnitava teabe esitamist Kaitseliidule. Teine osa makstakse välja ühe aasta möödumisel ja kolmas osa kahe aasta möödumisel esimese makse tegemisest eeldusel, et töövõime ei ole osaliselt või täielikult taastunud. Töövõime osalisel taastumisel vähendatakse väljamaksmisele kuuluvat osa poole võrra. Töövõime täielikul taastumisel enne teise või kolmanda osa väljamaksmiseks ettenähtud tähtaega jäetakse vastav osa välja maksmata.

(6) Hüvitis saama õigustatud isikul on õigus hüvitis taotleda ühe aasta jooksul valvuri osalise või puuduva töövõime tuvastamisest või hukkumisest arvates.

(7) Hüvitise maksmine ei vabasta Kaitseliitu muudest seadusega sätestatud kohustustest valvuri osalise või puuduva töövõime hüvitamisel.”;

3)seadust täiendatakse §-ga 97²järgmises sõnastuses:

„§ 97². Püsiva töövõimetusega isik

Valvuril, kellel on tuvastatud osaline töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse §-s 74 sätestatud osalise töövõime tingimus täidetuks. Valvuril, kellel on tuvastatud täielik töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse §-s 74 sätestatud puuduva töövõime tingimus täidetuks.”.

§ 35. Kalapüügiseaduse muutmise

Kalapüügiseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 11 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Eelkooliealised lapsed, alla 16-aastased õpilased, pensionärid, õigusvastaselt represseeritud isikud, represseerituga võrdsustatud isikud, puudega isikud ja osalise või puuduva töövõimega isikud tohivad kala püüda harrastuspüügivahenditega ilma püügiõiguse eest tasumata, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 11, 11¹ ja 11²sätestatud juhtudel.”;

2)paragrahvi 11 lõiget 7 täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses:

„5) osalise või puuduva töövõimega isikul – osalist või puuduvat töövõimet tõendav dokument.”.

§ 36. Karistusseadustiku muutmise

Karistusseadustiku § 118 lõike 1 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) tervisehäire, mis kestab vähemalt neli kuud või kui sellega kaasneb osaline või puuduv töövõime;”.

§ 37. Keskkonnatasude seaduse muutmise

Keskkonnatasude seaduse § 11 lõike 3 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) harrastuskalapüügiõiguse eest eelkooliealistelt lastelt, alla 16-aastastelt õpilastelt, pensionäridelt, õigusvastaselt represseeritud isikutelt, represseerituga võrdsustatud isikutelt, osalise või puuduva töövõimega isikutelt ja puudega isikutelt, välja arvatud juhul, kui harrastuskalapüük toimub kalastuskaardi alusel.”.

§ 38. Kogumispensionide seaduse muutmise

Kogumispensionide seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 63 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kindlustuspensioni maksmist võib alustada kas lepingus sätestatud tähtajal (edaspidi käesolevas paragrahvis *pensioniiiga*), kuid mitte varem kui kindlustusvõtja 55-aastaseks saamisel, või kindlustusvõtja puuduva töövõime korral alates puuduva töövõime tuvastamisest.”;

2)seadust täiendatakse §-ga 72²järgmises sõnastuses:

„§ 72². Püsiva töövõimetusega isik

Isikul, kellel on tuvastatud täielik töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse § 63 lõikes 3 sätestatud puuduva töövõime tingimus täidetuks.”

§ 39. Kohtuekspertiisiseaduse muutmine

Kohtuekspertiisiseaduse § 27¹¹ lõike 3 punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„7) isiku kohtuarstlik uuring osalise või puuduva töövõime määramiseks – 61 eurot;”

§ 40. Kohtute seaduse muutmine

Kohtute seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahv 83 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 83. Hüvitis kohtuniku surma ja töövõime vähenemise korral

Kui kohtunik hukub või sureb või kohtuniku töövõime väheneb seoses kohtuniku ametiülesannete täitmisega, maksab riik hüvitat avaliku teenistuse seaduse § 49 alusel ja korras.”;

2)paragrahvi 113 lõige 1 tunnistatakse kehtetuks;

3)paragrahvi 132²lõike 1 punktid 3 ja 4 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„3) olnud kohtunikuametis pärast 1991. aasta 31. detsembrit ja on 2013. aasta 1. juuliks töötanud kohtunikuna vähemalt kümme aastat ning kellel on töövõimetoetuse seaduse alusel tuvastatud puuduv töövõime;

4) 2013. aasta 1. juulil ametis kohtunikuna ja kellel pensionile jäämise ajaks täitub käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 sätestatud vanaduspensioni saamiseks vajalik staaž ning kellel on töövõimetoetuse seaduse alusel tuvastatud puuduv töövõime.”;

4)paragrahvi 132²lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

5)paragrahvi 132²täiendatakse lõikega 2¹järgmises sõnastuses:

„(2¹) Kohtunikul, kellel on tuvastatud 100, 90 või 80%-line püsiv töövõime kaotus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, on õigus taotleda kohtuniku vanaduspensioni kuni 2016. aasta 1. jaanuarini kehtinud kohtute seaduse § 132²lõike 2 alusel.”;

6)paragrahv 132⁴muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 132⁴. Õigus kohtuniku töövõimetuspensionile

(1) Kohtunikul, kellel on tuvastatud püsiv töövõime kaotus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel enne 2016. aasta 1. jaanuari, on õigus taotleda töövõimetuspensioni, mis määratakse kuni 2016. aasta 1. jaanuarini kehtinud kohtute seaduse redaktsiooni alusel.

(2) Kohtunikule, kes saab töövõimetuspensioni kuni 2016. aasta 1. jaanuarini kehtinud kohtute seaduse redaktsiooni alusel, jätkatakse pärast püsiva töövõimetusseaduse ekspertiisiga tuvastatud püsiva töövõimetusseaduse kestuse lõppemist töövõimetuspensioni maksmist endises suuruses töövõimet hindamata.

(3) Kui kohtuniku töövõimetuspensioni saav isik jõuab riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniiikka, jätkatakse talle tema soovil vanaduspensioni maksmist senise töövõimetuspensioni suuruses.”;

7)paragrahvi 132⁵tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kohtuniku perekonnaliikmele, kellel on õigus kohtuniku toitjakaotuspensionile tekkinud enne 2016. aasta 1. jaanuari, määratakse ja makstakse see lähtudes kuni 2016. aasta 1. jaanuarini kehtinud käesoleva seaduse redaktsioonist.”;

8)paragrahvi 132⁶lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

9)paragrahvi 132⁶täiendatakse lõigetega 3¹ja 3²järgmises sõnastuses:

„(3¹) Kohtunikule, kes saab kohtuniku vanaduspensioni käesoleva seaduse § 132²lõike 1 punktide 3 või 4 alusel, jätkatakse pärast:

- 1) püsiva töövõimetuse ekspertiisiga tuvastatud püsiva töövõimetuse kestuse lõppemist vanaduspensioni maksmist endises suuruses töövõimet hindamata;
- 2) Töötukassa poolt tuvastatud puuduva töövõime kestuse lõppemist vanaduspensioni maksmist endises suuruses töövõimet uuesti hindamata.

(3²) Kohtunikule, kes saab kohtuniku vanaduspensioni kuni 2016. aasta 1. jaanuarini kehtinud kohtute seaduse § 132²lõike 2 alusel, jätkatakse pärast püsiva töövõimetuse ekspertiisiga tuvastatud püsiva töövõimetuse kestuse lõppemist kohtuniku vanaduspensioni maksmist endises suuruses töövõimet hindamata.”;

10)paragrahvi 132⁶lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

11)paragrahvi 132⁷lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kohtuniku vanaduspensioni, väljateenitud aastate pensioni ja toitjakaotuspensioni see osa, mis ületab riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel arvatava pensioni, ning töövõimetuspension makstakse riigieelarvest Justiitsministeeriumi ja Riigikohtu eelarve kaudu.”;

12)seadust täiendatakse §-ga 132⁸järgmises sõnastuses:

„§ 132⁸. Püsiva töövõimetusega kohtunik

Kohtunikul, kellel on tuvastatud püsiv töövõime kaotus 100, 90 või 80% riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse § 132²lõikes 1 sätestatud puuduva töövõime tingimus täidetuks.”;

13)seadust täiendatakse §-ga 138¹¹järgmises sõnastuses:

„§ 138¹¹. Rahvakohtuniku töövõimetuspension

(1) Rahvakohtunikul, kellel on tuvastatud püsiv töövõime kaotus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, on õigus rahvakohtuniku töövõimetuspensioni suurendusele, lähtudes kuni 2016. aasta 1. jaanuarini kehtinud käesoleva seaduse § 113 redaktsioonist.

(2) Rahvakohtunikule, kes oli riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel tunnistatud viimase püsiva töövõimetuse ekspertiisiga püsivalt töövõimeetuks kestusega vähemalt kaks aastat ja kes esitab hiljemalt püsiva töövõimetuse ekspertiisi otsuses märgitud korduvekspertiisi tähtajal töövõime hindamise taotluse ning kellel tuvastatakse osaline või puuduv töövõime, makstakse töövõimetoetust suuruses, mis on võrdne talle viimati riikliku pensionikindlustuse seaduse ja käesoleva seaduse alusel makstud töövõimetuspensioni üldsummaga, kui see on suurem talle töövõimetoetuse seaduse alusel määratud töövõimetoetusest. Käesoleva lõike alusel rahvakohtunikule töövõimetoetuse maksmisel kohaldatakse töövõimetoetuse seaduses töövõimetoetusele sätestatud, sealhulgas töövõimetoetuse seaduse § 27 lõikeid 4 ja 5.”.

§ 41. Liikluskindlustuse seaduse muutmine

Liikluskindlustuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 28 lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kindlustusandja hüvitab kahjustatud isikule kindlustusjuhtumi tagajärjel osalise või puuduva töövõime tõttu saamata jääva sotsiaalmaksuga maksustatava tulu, arvestades kahjustatud isiku töövõime vähenemise ulatust (edaspidi *töövõimetushüvitis*).”;

2)paragrahvi 33 punkt 10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„10) edasiste majanduslike võimaluste halvenemisest tekkinud kahju, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 28 sätestatud töövõimetushüvitis osalise või puuduva töövõime korral;”;

3)seadust täiendatakse §-ga 85¹järgmises sõnastuses:

„§ 85¹. Püsiva töövõimetusega isik

Isikul, kellel on tuvastatud püsiv töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse §-s 28 sätestatud osalise või puuduva töövõime tingimus täidetuks.”.

§ 42. Loovisikute ja loomeliitide seaduse muutmine

Loovisikute ja loomeliitide seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 16 lõike 2 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„6) ei saa riiklikku pensioni ega välisriigi poolt makstavat pensioni;”;

2)paragrahvi 16 lõiget 2 täiendatakse punktiga 9 järgmises sõnastuses:

„9) ei saa töövõimetoetust rohkem kui pool käesoleva seaduse § 18 lõikes 5 nimetatud loometoetuse suurusest.”;

3)seadust täiendatakse §-ga 23¹ järgmises sõnastuses:

„§ 23¹. Osaliselt töövõimetu isik

Käesoleva seaduse § 16 lõike 2 punktis 6 sätestatud pensioniks ei loeta osalise töövõime kaotuse korral makstavat töövõimetuspensionit, kui selle suurus ei ületa poolt käesoleva seaduse § 18 lõikes 5 nimetatud loometoetuse suurusest.”.

§ 43. Maamaksuseaduse muutmise

Maamaksuseaduse § 11 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Kohalik omavalitsusüksus võib täiendavalt vabastada maamaksust riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel pensioni saaja või isiku, kellel on töövõimetoetuse seaduse alusel tuvastatud osaline või puuduv töövõime, tema kasutuses oleva elamumaa või maatulundusmaa õuemaa kõlviku osas linnas, vallasiseses linnas, alevis, alevikus ning üldplaneeringuga kohaliku omavalitsusüksuse või maakonnaplaneeringuga maavanema poolt tiheasustusega alaks määratud alal kuni 0,15 ha ulatuses.”.

§ 44. Maksukorralduse seaduse muutmise

Maksukorralduse seaduse § 29 punkt 15¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„15¹) Eesti Töötukassale tööturuteenuste ja -toetuste seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks seoses töötutoetuse määramise ja tööturuteenuste osutamisega, töötuskindlustuse seaduse alusel hüvitiste määramiseks ning töövõimetoetuse seaduse alusel toetuse määramiseks ja maksmiseks;”.

§ 45. Ohvriabi seaduse muutmise

Ohvriabi seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 10 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) töövõimetusel või töövõime vähenemisest tulenev kahju;”;

2)paragrahvi 11 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„§ 11. Töövõimetusel või töövõime vähenemisest tulenev kahju

(1) Töövõimetusel või töövõime vähenemisest tulenev kahju on vägivallakuriteost põhjustatud ajutise töövõimetusel ning osalise või puuduva töövõime tõttu saamata jäänud osa sotsiaalmaksuga maksustatud tulust.”;

3)paragrahvi 11 lõike 2 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Töövõimetusel või töövõime vähenemisest tulenev kahju hüvitatakse ühe kalendripäeva keskmisest tulust lähtuvalt.”;

4)paragrahvi 11 lõike 7 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Vägivallakuriteo ohvriks langemise ajal mittetöötavale või töötule isikule makstakse hüvitist ainult osalise või puuduva töövõime korral.”;

5)paragrahvi 17 lõike 1 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Töövõimetusel, töövõime vähenemisest ja ülalpidaja kaotusest tuleneva kahju korral makstakse kuni hüvitise määramise otsuse tegemiseni saamata jäänud summad välja korraga ja hüvitise määramise otsuse tegemisele järgnevast kuust alates perioodiliste maksetena.”;

6)paragrahvi 31²lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Muus Euroopa Liidu liikmesriigis elavale ohvrile töövõimetusest või töövõime vähenemisest tuleneva kahju ja ohvri ülalpeetavale ohvri surmast tuleneva kahju hüvitise arvutamise aluseks võetakse ohvri kuriteo toimepanemisele eelnenud kuue kuu palgatulu.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kahju hüvitamise korral makstakse hüvitis välja ühe summana kogu ajavahemiku eest, mille vältel taotleja on töövõimetu, osalise või puuduva töövõimega või vastab toitjakaotuspensioni saamise tingimustele.”;

7)seadust täiendatakse §-ga 34⁴:järgmises sõnastuses:

„§ 34⁴. Püsiva töövõimetusega isik

Isikul, kellel on tuvastatud püsiv töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesolevas seaduses sätestatud osalise või puuduva töövõime tingimus täidetuks.”.

§ 46. Okupatsioonirežiimide poolt repressseeritud isiku seaduse muutmine

Okupatsioonirežiimide poolt repressseeritud isiku seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 14 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kinnipidamiskohas või asumisel viibinud repressseeritud isiku, sõjavangis või II maailmasõja ajal koonduslaagris või getos viibinud isiku ja käesoleva seaduse § 2 lõikes 2 nimetatud isiku riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel määratud vanaduspensionile arvutatakse juurde pensionilisa 20 protsenti rahvapensioni määrast, kui isikul on tuvastatud töövõimetoetuse seaduse alusel osaline või puuduv töövõime vähemalt kuni vanaduspensioni määramise tähtajani.”;

2)paragrahvi 14 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

3)paragrahvi 14 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Isiku riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel määratud pensionile arvutatakse juurde pensionilisa 10 protsenti rahvapensioni määrast, kui isikul on tuvastatud töövõimetoetuse seaduse alusel osaline või puuduv töövõime vähemalt kuni pensioni määramise tähtajani ning Sotsiaalkindlustusamet tuvastab meditsiinilise dokumendi alusel põhjusliku seose tuumakatastroofi, tuumakatsetuse või aatomielektriijaama avarii ja isiku vigastuse või haigestumise vahel.”;

4)paragrahvis 16 asendatakse tekstiosa „§ 14 lõigetes 1–3” tekstiosaga „§ 14 lõigetes 1 ja 3”;

5)seadust täiendatakse §-ga 17¹:järgmises sõnastuses:

„§ 17¹. Pensionilisa maksmine osalise või puuduva töövõimega isikule

Isiku riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel määratud pensionile arvutatakse juurde pensionilisa 10 protsenti rahvapensioni määrast, kui isikul on tuvastatud töövõimetoetuse seaduse alusel osaline või puuduv töövõime vähemalt kuni pensioni määramise tähtajani ning Sotsiaalkindlustusamet tuvastab meditsiinilise dokumendi alusel põhjusliku seose tuumakatastroofi, tuumakatsetuse või aatomielektriijaama avarii ja isiku vigastuse või haigestumise vahel.”;

6)seadust täiendatakse §-ga 17²:järgmises sõnastuses:

„§ 17². Pensionilisa maksmine töövõimetuspensionäridele

Kinnipidamiskohas või asumisel viibinud repressseeritud isiku, sõjavangis või II maailmasõja ajal koonduslaagris või getos viibinud isiku ja käesoleva seaduse § 2 lõikes 2 nimetatud isiku töövõimetuspensionile arvutatakse juurde pensionilisa 20 protsenti rahvapensioni määrast.”.

§ 47. Politsei ja piirivalve seaduse muutmine

Politsei ja piirivalve seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 7⁵³ pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 7⁵³. Hüvitis salajasele koostööle kaasatud isiku hukkamise, osalise või puuduva töövõime ja talle kehavigastuse tekitamise korral”;

2)paragrahvi 7⁵³ lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui isikul tuvastatakse salajase koostööga seotud ülesannete täitmisel saadud vigastuse või tekkinud haiguse tagajärjel töövõimetoetuse seaduse alusel osaline või puuduv töövõime, maksab riik ühekordset hüvitist:

1) osalise töövõime korral – politseiametniku 20-kordsele madalaimale palgaastmele vastava palgamäära ulatuses;
2) puuduva töövõime korral – politseiametniku 60-kordsele madalaimale palgaastmele vastava palgamäära ulatuses.”;

3)paragrahvi 7⁵³lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

4)paragrahvi 7⁵³täiendatakse lõigetega 4¹–4⁶järgmises sõnastuses:

„(4¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud hüvitis makstakse välja osade kaupa. Osa suurus sõltub esmakordse või korduvekspertiisi otsuses määratud püsiva töövõime kaotuse kestusest.

(4²) Hüvitist ei maksta kokku rohkem esmakordse püsiva töövõime kaotuse ulatusele vastavast hüvitise maksimummäärast.

(4³) Kui isiku töövõime kaotuse ulatus muutub, lähtutakse hüvitise edasisel maksmisel korduvekspertiisiga määratud püsiva töövõime kaotuse ulatusele vastavast käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud hüvitise määrast, võttes arvesse juba välja makstud hüvitist.

(4⁴) Kui korduvekspertiisi tulemusena on isikul õigus saada hüvitist väiksemas ulatuses, kui talle on välja makstud, siis enamakstud summat isikult tagasi ei nõuta.

(4⁵) Kui isikule seoses püsiva töövõime kaotuse vähenemisega enam hüvitist ei makstud, kuid tema püsiva töövõime kaotuse ulatus korduvekspertiisi otsuse alusel on suurenenud, ei tohi makstava hüvitise aeg koos ajaga, mille eest hüvitist ei makstud, kokku olla pikem tema hüvitise maksimummäära arvutamise aluseks olevast ajast.

(4⁶) Kui korduvekspertiisiga määratud püsiva töövõime kaotuse periood algab esmakordsele ekspertiisile järgneval kalendriaastal, korrigeeritakse hüvitise arvutamise aluseks olevat palka töövõime kaotuse esmakordse määramise aasta tarbijahinnaindeksiga. Kui korduvekspertiisiga määratud töövõime kaotuse periood algab hiljem, korrigeeritakse hüvitise arvutamise aluseks olevat palka tarbijahinnaindeksitega alates püsiva töövõime kaotuse esmakordse määramise aastast kuni viimasele korduvekspertiisile eelneva aastani.”;

5)paragrahvi 69 lõike 2 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) on politseiteenistusest vabastatud omal algatusel seoses temal tuvastatud osalise või puuduva töövõimega või vajadusega hooldada osalise või puuduva töövõimega või puudega perekonnaliiget;”;

6)paragrahv 75 tunnistatakse kehtetuks;

7) paragrahvi 99 lõike 1 punktid 2 ja 3 tunnistatakse kehtetuks;

8)paragrahvi 99 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Politseiametniku pensionikindlustuses kohaldatakse riikliku pensionikindlustuse seaduse sätteid, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.”;

9)paragrahvid 102 ja 103 tunnistatakse kehtetuks;

10)paragrahvi 104 lõike 1 punktid 2 ja 3 tunnistatakse kehtetuks;

11)paragrahvi 104 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtpäevast määratakse pension siis, kui avaldus väljateenitud aastate pensioni määramiseks on esitatud kolme kuu jooksul, arvates sellele pensionile õiguse tekkimisest.”;

12) paragrahvi 105 lõiked 2 ja 3 tunnistatakse kehtetuks;

13)paragrahvi 106 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Politseiametniku väljateenitud aastate pension, välja arvatud jooksva aasta palgamäära ja teenistusastmetasu suuruse alusel arvutatud pension, indekseeritakse iga aasta 1. aprilliks riikliku pensionikindlustuse seaduse § 26 alusel Vabariigi Valitsuse määrusega kinnitatud pensioniindeksiga.”;

14)paragrahvi 106 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

15)paragrahvi 107 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Väljateenitud aastate pensioni saavale isikule makstakse pension välja täies ulatuses, sõltumata saadava sissetuleku suurusest.”;

16)paragrahvi 107 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

17)paragrahv 108¹⁵ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 108¹⁵. Hüvitis merepäästetöö tegemise käigus vabatahtliku merepäästja hukkamise ja osalise või puuduva töövõime tuvastamise korral ning varalise kahju hüvitamine

Merepäästetöö tegemise käigus vabatahtliku merepäästja hukkamise ja osalise või puuduva töövõime tuvastamise korral kohaldatakse hüvitise maksmisele ja varalise kahju hüvitamisele abipolitseiniku seaduse §-des 38 ja 39 sätestatut.”;

18)paragrahv 119¹¹ tunnistatakse kehtetuks;

19)seadust täiendatakse §-dega 119¹²–119¹⁴ järgmises sõnastuses:

„§ 119¹². Politseiametniku töövõimetuspension

(1) Politseiametnikul, kellel on tuvastatud püsiv töövõime kaotus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel enne 2016. aasta 1. jaanuari, on õigus taotleda töövõimetuspension, mis määratakse kuni 2016. aasta 1. jaanuarini kehtinud politsei ja piirivalve seaduse redaktsiooni alusel.

(2) Politseiametnikule, kes saab töövõimetuspension kuni 2016. aasta 1. jaanuarini kehtinud politsei ja piirivalve seaduse redaktsiooni alusel, jätkatakse pärast püsiva töövõimetuse ekspertiisiga tuvastatud püsiva töövõimetuse kestuse lõppemist töövõimetuspension maksmist endises suuruses töövõimet hindamata.

(3) Politseiametniku töövõimetuspension indekseeritakse iga aasta 1. aprilliks riikliku pensionikindlustuse seaduse § 26 alusel Vabariigi Valitsuse määrusega kinnitatud pensioniindeksiga.

§ 119¹³. Politseiametniku perekonnaliikme toitjakaotuspension

Politseiametniku perekonnaliikmele, kellel on õigus toitjakaotuspensionile tekkinud enne 2016. aasta 1. jaanuari, määratakse ja makstakse see kuni 2016. aasta 1. jaanuarini kehtinud politsei ja piirivalve seaduse redaktsiooni alusel.

§ 119¹⁴. Püsiva töövõimetusega isik

Salajasele koostööle kaasatud isikul ja politseiametnikul, kellel on tuvastatud osaline töövõime riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse §-s 7⁵³ ja § 69 lõike 2 punktis 3 sätestatud osalise töövõime tingimus täidetuks. Salajasele koostööle kaasatud isikul ja politseiametnikul, kellel on tuvastatud täielik töövõime riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse §-s 7⁵³ ja § 69 lõike 2 punktis 3 sätestatud puuduva töövõime tingimus täidetuks.”.

§ 48. Prokuratuuriseaduse muutmise

Prokuratuuriseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvid 26 ja 26¹ tunnistatakse kehtetuks;

2)seadust täiendatakse §-dega 60¹ ja 60² järgmises sõnastuses:

„§ 60¹. Prokuröri töövõimehüvitis

(1) Igakuulisele prokuröri töövõimehüvitisele on õigus isikul, kes on 2016. aasta 1. jaanuari seisuga prokurör, kellel on vähemalt 15-aastane prokuröristaaž, kellel on tuvastatud osaline või puuduv töövõime prokurörina töötamise ajal ja kellel ei ole õigust hüvitisele avaliku teenistuse seaduse § 49 lõike 6 või 7 alusel.

(2) Prokuröri töövõimehüvitise suurus on:

- 1) osalise töövõime korral 50% prokuröri viimasele ametikohale vastavast Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud minimaalsest palgamäärast, arvestamata eripiirkonnas töötamisest tulenevat palgamäära suurendust;
- 2) puuduva töövõime korral 65% prokuröri viimasele ametikohale vastavast Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud minimaalsest palgamäärast, arvestamata eripiirkonnas töötamisest tulenevat palgamäära suurendust.

(3) Prokuröri töövõimehüvitis, välja arvatud jooksva aasta palgamäära alusel arvatud hüvitis, indekseeritakse iga aasta 1. aprilliks riikliku pensionikindlustuse seaduse § 26 alusel Vabariigi Valitsuse määrusega kinnitatud pensioniindeksiga.

(4) Pärast osalise või puuduva töövõime kestuse lõppu jätkatakse prokuröri töövõimehüvitise maksmist töövõimet hindamata.

(5) Prokuröril on õigus valida, kas talle makstakse käesoleva seaduse alusel töövõimehüvitist või töövõimetoetuse seaduse alusel töövõimetoetust.

(6) Prokuröri töövõimehüvitis makstakse riigieelarvest Justiitsministeeriumi eelarve kaudu.

§ 60². Õigus prokuröri töövõimetuspensionile

(1) Prokuröril, kellel on tuvastatud püsiv töövõime kaotus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel enne 2016. aasta 1. jaanuari, on õigus taotleda töövõimetuspensioni, mis määratakse kuni 2016. aasta 1. jaanuarini kehtinud käesoleva seaduse § 26 redaktsiooni alusel.

(2) Prokuröridele, kes saab töövõimetuspensioni kuni 2016. aasta 1. jaanuarini kehtinud prokuratuuriseaduse § 26 redaktsiooni alusel, jätkatakse pärast püsiva töövõimetus ekspertiisiga tuvastatud püsiva töövõimetus kestuse lõppemist töövõimetuspensioni maksmist endises suuruses töövõimet hindamata.

(3) Kui prokuröri töövõimetuspensioni saav isik jõuab riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniiikka, jätkatakse talle tema soovi korral vanaduspensioni maksmist senise töövõimetuspensioni suuruses.

(4) Prokuröri töövõimetuspension ja prokuröri vanaduspension töövõimetuspensioni suuruses, välja arvatud jooksva aasta palgamäära alusel arvatud pension, indekseeritakse iga aasta 1. aprilliks riikliku pensionikindlustuse seaduse § 26 alusel Vabariigi Valitsuse määrusega kinnitatud pensioniindeksiga.

(5) Prokuröri töövõimetuspension makstakse riigieelarvest Justiitsministeeriumi eelarve kaudu.”;

3)paragrahv 60¹muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 60¹. Prokuröri töövõimehüvitis

(1) Prokuröridele, kellele 2021. aasta 1. jaanuari seisuga makstakse töövõimehüvitist, jätkatakse selle maksmist töövõimet hindamata.

(2) Prokuröri töövõimehüvitis indekseeritakse iga aasta 1. aprilliks riikliku pensionikindlustuse seaduse § 26 alusel Vabariigi Valitsuse määrusega kinnitatud pensioniindeksiga.

(3) Prokuröril on õigus valida, kas talle makstakse käesoleva seaduse alusel töövõimehüvitist või töövõimetoetuse seaduse alusel töövõimetoetust.

(4) Prokuröri töövõimehüvitis makstakse riigieelarvest Justiitsministeeriumi eelarve kaudu.”.

§ 49. Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse muutmine

Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 2²lõike 1 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Ekspertarstiga sõlmitakse ekspertiisi tegemiseks tsiviilõiguslik leping.”;

2)paragrahvi 2²lõike 1 kolmas ja neljas lause loetakse viiendaks ja kuuendaks lauseks ning lõiget täiendatakse kolmanda ja neljanda lausega järgmises sõnastuses:

„Ekspertarstil on õigus tutvuda oma ülesannete täitmiseks vajalike materjalidega ja teha ettepanekuid nende täiendamiseks. Ekspertarst ei tohi avaldada talle oma ülesannete täitmisel teatavaks saanud andmeid.”;

3)paragrahvi 2²täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Isik esitab puude raskusastme ja lisakulude tuvastamise taotluse Sotsiaalkindlustusametile. Puude raskusastme ja lisakulude tuvastamist võib Sotsiaalkindlustusametilt taotleda Eesti Töötukassa (edaspidi

töötukassa) kaudu, kui taotlus esitatakse koos töövõimetoetuse seaduse alusel töötukassale esitatava töövõime hindamise taotlusega.”;

4)paragrahvi 9 lõikes 1 asendatakse sõna „abikaasadest” sõnaga „vanematest”;

5)paragrahvi 16 täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva seaduse § 2²lõikes 5 sätestatud juhul võib taotluse puuetega inimeste sotsiaaltoetuste määramiseks koos puude raskusastme ja lisakulude tuvastamise taotlusega esitada Sotsiaalkindlustusametile töötukassa kaudu.”;

6)paragrahvi 21 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste määramise ja maksmisega ning arstliku ekspertiisiga seotud kulutused kaetakse riigieelarvest Sotsiaalministeeriumi eelarve kaudu.”;

7)paragrahvi 22 lõige 1¹muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1¹) Sotsiaalkindlustusameti otsusel makstakse käesoleva seaduse §-s 12 sätestatud toetus toetusesaajale teenust osutanud asutusele.”;

8)paragrahvi 22 lõike 3¹punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) sügava puudega isik, kellel on tuvastatud osaline või puuduv töövõime või”;

9)paragrahvi 22 lõike 3¹punkt 2 tunnistatakse kehtetuks;

10)paragrahvi 25¹täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Käesoleva seaduse § 22 lõigetes 3¹ja 3²sätestatud tingimustel ja korras makstakse puuetega inimeste sotsiaaltoetusi ka sügava puudega töövõimetuspensionäridele ja sügava puudega püsivalt töövõimetuks tunnistatud rahvapensioni saavale isikule.”.

§ 50. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmine

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 77 lõike 4 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Töötamine loetakse pidevaks lähtetoetust saanud isiku osalise või puuduva töövõime kestuse ajal või juhul, kui lähtetoetust saanud isiku õpetajana töötamise staaž koolis käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 1 ja 2 sätestatud tingimuste kohaselt ei katke nimetatud viieaastase perioodi kestel rohkem kui kolmeks kuuks korraga.”;

2)seadust täiendatakse §-ga 100⁷järgmises sõnastuses:

„§ 100⁷. Püsiva töövõimetusega isik

Isikul, kellel on tuvastatud püsiv töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse § 77 lõikes 4 sätestatud osalise või puuduva töövõime tingimus täidetuks.”.

§ 51. Päästeseaduse muutmine

Päästeseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 41 lõiked 3–9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Päästetööle kaasatud vabatahtlikule päästjale, kellel on päästetööl saadud vigastuse või tekkinud haiguse tagajärjel tuvastatud osaline või puuduv töövõime, maksab riik hüvitist, lähtudes Eesti Töötukassa poolt töövõime esmakordsel hindamisel tuvastatud töövõime ulatusest järgmiselt (edaspidi *hüvitise maksimummäär*):

- 1) osalise töövõime korral – tema kuni kahe aasta palga ulatuses;
- 2) puuduva töövõime korral – tema kuni seitsme aasta palga ulatuses.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud hüvitist makstakse välja osade kaupa. Osa suurus sõltub töövõime esmakordsel või kordushindamisel tuvastatud osalise või puuduva töövõime kestusest.

(5) Hüvitist ei maksta kokku rohkem töövõime esmakordsel hindamisel tuvastatud töövõime ulatusele vastavast hüvitise maksimummäärast.

(6) Kui isiku töövõime ulatus muutub, lähtutakse hüvitise edasisel maksmisel töövõime kordushindamisel tuvastatud töövõime ulatusele vastavast käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud hüvitise määra, võttes arvesse juba välja makstud hüvitist.

(7) Kui kordushindamise tulemusena on isikul õigus saada hüvitist väiksemas ulatuses, kui talle on välja makstud, siis enam makstud summat tagasi ei nõuta.

(8) Isikul, kellele seoses töövõime kordushindamisega enam hüvitist ei makstud, kuid kelle töövõime uue kordushindamise alusel on vähenenud, ei tohi makstava hüvitise aeg koos ajaga, mille eest hüvitist ei makstud, kokku olla pikem tema hüvitise maksimummäära arvutamise aluseks olevast ajast.

(9) Kui töövõime kordushindamisel tuvastatud osalise või puuduva töövõime periood algab töövõime esmakordsele tuvastamisele järgneval kalendriaastal, korrigeeritakse hüvitise arvutamise aluseks olevat palka osalise või puuduva töövõime esmakordse tuvastamise aasta tarbijahinnaindeksiga. Kui töövõime kordushindamisel tuvastatud osalise või puuduva töövõime periood algab hiljem, korrigeeritakse hüvitise arvutamise aluseks olevat palka tarbijahinnaindeksitega alates osalise või puuduva töövõime esmakordse tuvastamise aastast kuni viimasele töövõime kordustuvastamisele eelneva aastani.”;

2)seadust täiendatakse §-ga 49¹järgmises sõnastuses:

„§ 49¹. Püsiva töövõimetusega isik

Päästetöölle kaasatud vabatahtlikul päästjal, kellel on tuvastatud osaline töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse §-s 41 sätestatud osalise töövõime tingimus täidetuks. Päästetöölle kaasatud vabatahtlikul päästjal, kellel on tuvastatud täielik töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse §-s 41 sätestatud puuduva töövõime tingimus täidetuks.”.

§ 52. Päästeteenistuse seaduse muutmine

Päästeteenistuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahv 14 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 14. Hüvitis päästeteenistuja surma ja töövõime vähenemise korral

Kui päästeteenistuja sureb või tema töövõime väheneb teenistusülesannete täitmisel, maksab riik hüvitist avaliku teenistuse seaduse § 49 alusel ja korras.”;

2)paragrahv 15 tunnistatakse kehtetuks;

3)seaduse 6. peatüki 1. jagu loetakse 1¹. jaoks ja seadust täiendatakse 1. jaoga järgmises sõnastuses:

„1. jagu Üleminekusätted

§ 25². Püsiva töövõimetusega isik

(1) Päästeteenistujale, kellel püsiv töövõimetus on tuvastatud enne 2016. aasta 1. jaanuari, makstakse saamata jäänud hüvitis välja kuni 2016. aasta 1. jaanuarini kehtinud päästeteenistuse seaduse § 14 alusel.

(2) Päästeteenistujal, kellel tuvastatakse osaline töövõime töövõimetoetuse seaduse alusel, loetakse töövõime osalise kaotuse tingimus täidetuks. Päästeteenistujal, kellel tuvastatakse puuduv töövõime töövõimetoetuse seaduse alusel, loetakse töövõime täieliku kaotuse tingimus täidetuks.”.

§ 53. Rahvusvahelisel tsiviilmissioonil osalemise seaduse muutmine

Rahvusvahelisel tsiviilmissioonil osalemise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 23 lõiked 1–7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kui eksperdil tuvastatakse töövõimetoetuse seaduse alusel osaline või puuduv töövõime missioonil ülesannete täitmisel saadud vigastuse või tekkinud haiguse tagajärjel, on tal õigus saada hüvitist, lähtudes Eesti Töötukassa poolt töövõime esmakordsel hindamisel tuvastatud töövõime kaotuse ulatusest järgmiselt (edaspidi *hüvitise maksimummäär*):

1) osalise töövõime korral – tema kuni kahe aasta palga või töötasu ulatuses;

2) puuduva töövõime korral – tema kuni seitsme aasta palga või töötasu ulatuses.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud hüvitist makstakse välja osade kaupa. Osa suurus sõltub töövõime esmakordsel või kordushindamisel tuvastatud osalise või puuduva töövõime kestusest.

(3) Hüvitist ei maksta kokku rohkem töövõime esmakordsel hindamisel tuvastatud töövõime ulatusele vastavast hüvitise maksimummäärast.

(4) Kui isiku töövõime ulatus muutub, lähtutakse hüvitise edasisel maksmisel käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud hüvitise määrast, mis vastab töövõime kordushindamisel tuvastatud töövõime ulatusele, võttes arvesse juba välja makstud hüvitist.

(5) Kui töövõime kordushindamise tulemusena on isikul õigus saada hüvitist väiksemas ulatuses, kui talle on välja makstud, siis enam makstud summat tagasi ei nõuta.

(6) Kui isikule lõpetati hüvitise maksmine töövõime osalise või täieliku taastumise tõttu, kuid töövõime uue kordushindamisega tuvastatakse isikul osaline või puuduva töövõime, ei tohi talle hüvitise maksmise aeg ja aeg, mille eest hüvitist ei makstud, olla kokku pikem tema hüvitise maksimummäära arvutamise aluseks olevast ajast.

(7) Kui töövõime kordushindamisel tuvastatud osalise või puuduva töövõime periood algab töövõime esmakordsele tuvastamisele järgneval kalendriaastal, korrigeeritakse hüvitise arvutamise aluseks olevat palka või töötasu osalise või puuduva töövõime esmakordse tuvastamise aasta tarbijahinnaindeksiga. Kui töövõime kordushindamisel tuvastatud osalise või puuduva töövõime periood algab hiljem, korrigeeritakse hüvitise arvutamise aluseks olevat palka või töötasu tarbijahinnaindeksitega alates osalise või puuduva töövõime esmakordse tuvastamise aastast kuni viimasele töövõime kordustuvastamisele eelneva aastani.”;

2)seadust täiendatakse §-ga 26¹ järgmises sõnastuses:

„§ 26¹. Püsiva töövõimetusega isik

Isikul, kellel on tuvastatud täielik töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse §-s 23 sätestatud puuduva töövõime tingimus täidetuks. Isikul, kellel on tuvastatud osaline töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse §-s 23 sätestatud osalise töövõime tingimus täidetuks.”.

§ 54. Rakenduskõrgkooli seaduse muutmise

Rakenduskõrgkooli seaduse § 27³ lõike 3 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) kui ta on oma algatusel vabastatud teenistusest või töölt päästeasutuses seoses temal tuvastatud osalise või puuduva töövõimega või perekonnas oleva puudega isiku või vanaduspensionieas kõrvalabi või järelevalvet vajava isiku hooldamise vajadusega.”.

§ 55. Ravikindlustuse seaduse muutmise

Ravikindlustuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 5 lõiget 4 täiendatakse punktiga 3¹ järgmises sõnastuses:

„3¹) isik, kellel on töövõimetoetuse seaduse alusel tuvastatud osaline või puuduva töövõime;”;

2)paragrahvi 11 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Käesoleva seaduse § 5 lõike 4 punktis 3¹ nimetatud isiku ravikindlustuse andmekogusse kandmiseks vajalikud dokumendid on kohustatud esitama Eesti Töötukassa.”;

3)paragrahvi 11 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Käesoleva seaduse § 5 lõike 4 punktides 3, 3¹ ja 5 nimetatud isikute kindlustuskaitse lõppemisest on käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud dokumentide esitajad kohustatud haigekassale teatama kümne kalendripäeva jooksul.”;

4)paragrahvi 12 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Püsivalt töövõimetuks tunnistatud või osalise või puuduva töövõimega isiku kindlustuskaitse lõpeb kolme kuu möödumisel püsiva töövõimetus- või osalise või puuduva töövõime tähtaja lõppemisest.”;

5)paragrahvi 44 lõike 2 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4- kuni 16-aastaste laste ja isikute, kellele on määratud riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel töövõimetus- või vanaduspension või kellel on tuvastatud töövõimetoetuse seaduse alusel osaline või puuduva

töövõime, ning vähemalt 63-aastaste kindlustatud isikute puhul kohaldatakse ravimite loetellu soodustuse protsendiga 75 kantud ravimite müümisel soodustuse protsenti 90.”;

6)paragrahvi 47 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kalendriaasta jooksul kindlustatud isiku ambulatoorseks raviks vajalike ja ravimite loetellu kantud ravimite ostmiseks põhjendatult ja tõendatult tasutud summad alates 300 eurost hüvitab haigekassa täiendavalt (edaspidi *täiendav ravimihüvitis*).”;

7)paragrahvi 47 lõiked 4 ja 5 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Kui käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt arvatud summa on 300 kuni 500 eurot, hüvitab haigekassa 300 eurot ületavast osast 50 protsenti.

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt arvatud summa ületab 500 eurot, hüvitab haigekassa lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 4 arvatule 500 eurot ületavast osast 90 protsenti.”;

8)paragrahvi 47 lõige 6 tunnistatakse kehtetuks;

9)paragrahvi 57 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Haiguse või vigastuse korral on kindlustatud isikul õigus saada haigushüvitist kuni haiguslehel märgitud töövõime taastumise päevani, kuid mitte rohkem kui 240 järjestikust kalendripäeva tuberkuloosi või 182 järjestikust kalendripäeva mõne muu haiguse korral.”;

10)paragrahvi 57 lõiked 2, 6 ja 7 tunnistatakse kehtetuks;

11)paragrahvi 63 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Valdkonna eest vastutav minister kehtestab määrusega ühe kalendriaasta jooksul hambaraviteenuste eest makstava hüvitise määra ja maksmise korra isikule, kellele on riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel määratud töövõimetuspension või vanaduspension või töövõimetoetuse seaduse alusel tuvastatud osaline või puuduv töövõime, ja üle 63-aastasele kindlustatud isikule, rasedale, alla üheaastase lapse emale ja isikule, kellel on tekkinud talle osutatud tervishoiuteenuse tagajärjel suurenenud vajadus saada hambaraviteenust.”;

12)paragrahvi 63 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Valdkonna eest vastutav minister kehtestab määrusega üks kord kolme aasta jooksul makstava hambaproteeside hüvitise määra ja maksmise korra isikule, kellele on riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel määratud töövõimetuspension või vanaduspension või kellel on töövõimetoetuse seaduse alusel tuvastatud osaline või puuduv töövõime, ja üle 63-aastasele kindlustatud isikule.”;

13)paragrahvi 73 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Tervishoiuteenuse osutaja ei või nõuda kindlustatud isikult tasu dokumendi väljastamise eest, kui dokument on vajalik haigekassale, õiguskaitseorganile või teisele tervishoiuteenuse osutajale seoses tervishoiuteenuse osutamise lepingu täitmisega, töövõimetuskespertsiks, töövõime hindamiseks või puude raskusastme määramiseks, ega muudel seadusega sätestatud juhtudel.”;

14)paragrahvi 73 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Tervishoiuteenuse osutaja ei või nõuda kindlustatud isikult tasu dokumendi väljastamise eest, kui dokument on vajalik haigekassale, õiguskaitseorganile või teisele tervishoiuteenuse osutajale seoses tervishoiuteenuse osutamise lepingu täitmisega, töövõime hindamiseks või puude raskusastme määramiseks, ega muudel seadusega sätestatud juhtudel.”;

15)paragrahvi 89 täiendatakse lõikega 17 järgmises sõnastuses:

„(17) Ravimite puhul, mis on kindlustatud isikule väljastatud enne 2015. aasta 1. jaanuari, kohaldab haigekassa täiendava ravimihüvitise suuruse arvutamisel 2014. aasta 31. detsembrini kehtinud käesoleva seaduse §-s 47 sätestatud.”.

§ 56. Riigivastutuse seaduse muutmine

Riigivastutuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 8 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Hüvitist töövõimetuse tõttu saamata jäänud tulu eest ei saa nõuda osas, milles kannatanul on õigus kahju tekitamisest tulenevalt saada töövõimetoetust.”;

2)paragrahvi 31 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Käesoleva seaduse § 8 lõike 2 punktis 3 sätestatud hüvitist töövõimetuse tõttu saamata jäänud tulu eest ei saa nõuda ka osas, milles kannatanul on õigus kahju tekitamisest tulenevalt saada töövõimetuspensioni.”.

§ 57. Riikliku pensionikindlustuse seaduse muutmine

Riikliku pensionikindlustuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvist 2 jäetakse välja sõna „, töövõimetuse”;

2)paragrahvi 5 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks;

3)paragrahvi 7 täiendatakse lõikega 2²järgmises sõnastuses:

„(2²) Isikul, kellel on vastavalt töövõimetoetuse seadusele tuvastatud osaline või puuduv töövõime, vähendatakse käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 sätestatud pensionistaaži nõuet ühe aasta võrra iga kolme täisaasta kohta, mil tal oli tuvastatud osaline või puuduv töövõime.”;

4)paragrahvi 11 täiendatakse lõigetega 5¹ja 5²järgmises sõnastuses:

„(5¹) Isikul, kellel on vastavalt töövõimetoetuse seadusele tuvastatud puuduv töövõime, on vanaduspension suurem järgmistest vanaduspensionidest:

- 1) käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel arvutatud vanaduspension;
- 2) vanaduspension 30-aastase pensioniõigusliku staaži korral.

(5²) Isikul, kellel on vastavalt töövõimetoetuse seadusele tuvastatud osaline töövõime, on vanaduspension suurem järgmistest vanaduspensionidest:

- 1) käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel arvutatud vanaduspension;
- 2) 60 protsenti vanaduspensionist 30-aastase pensioniõigusliku staaži korral.”;

5)seaduse 3. peatükk tunnistatakse kehtetuks;

6)paragrahvi 20 lõike 2 punktid 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„1) toitja laps, vend, õde või lapselaps, kes on alla 18-aastane (alla 24-aastane gümnaasiumi või kutseõppeasutuse statsionaarses õppes või meditsiinilistel näidustustel muus õppevormis õppiv õpilane või ülikoolis või rakenduskõrgkoolis täiskoormusega õppiv üliõpilane) või sellest eest vanem, kui tal on vastavalt töövõimetoetuse seadusele tuvastatud osaline või puuduv töövõime enne 18-aastaseks (statsionaarses õppevormis või meditsiinilistel näidustustel muus õppevormis või täiskoormusega õppija enne 24-aastaseks) saamist. Vennal, õel või lapselapsel on õigus pensionile juhul, kui tal ei ole töövõimelisi vanemaid;

2) toitja vanem, kes on vanaduspensionieas või kellel on vastavalt töövõimetoetuse seadusele tuvastatud osaline või puuduv töövõime;”;

7)paragrahvi 20 lõike 2 punktid 4 ja 5 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„4) toitja lesk, kellel on vastavalt töövõimetoetuse seadusele tuvastatud osaline või puuduv töövõime või kes on vanaduspensionieas ja kelle abielu toitjaga oli kestnud vähemalt ühe aasta;

5) toitja lahutatud abikaasa, kes jõudis vanaduspensioniiikka või kellel on vastavalt töövõimetoetuse seadusele tuvastatud osaline või puuduv töövõime enne abielu lahutamist või enne kolme aasta möödumist abielu lahutamisest ja kelle abielu toitjaga oli kestnud vähemalt 25 aastat;”;

8)paragrahvi 20 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 või 3 nimetatud isikutele määratakse toitjakaotuspension, kui toitjal oli surma päevaks pensionistaaž, mis oleks olnud vajalik temale vanaduspensionini (§ 7) määramiseks, või vastavalt vanusele järgmine Eestis omandatud pensionistaaž:

Vanus aastates	Nõutav pensionistaaž aastates
16–24	staažinõuet ei ole
25–26	1
27–28	2
29–30	3
31–32	4
33–35	5
36–38	6

39–41	7
42–44	8
45–47	9
48–50	10
51–53	11
54–56	12
57–59	13
60–62	14”;

9)paragrahvi 20 täiendatakse lõikega 4¹järgmises sõnastuses:

„(4¹) Toitjakaotuspensionini määramiseks käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud pensionistaaži nõuet ei ole, kui toitja suri töövigastuse või kutsehaiguse tagajärjel.”;

10)paragrahvi 20 lõige 7 tunnistatakse kehtetuks;

11)paragrahvi 22 lõike 1 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks;

12)paragrahvi 22 lõike 1 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) vanaduspensioniiikka jõudnud isikul, kellele maksti käesoleva seaduse § 60 lõike 1 alusel endises suuruses säilitatud pensioni kuni määratud tähtajani.”;

13)paragrahvi 22 lõike 2 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks;

14)paragrahvi 23 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks;

15)paragrahv 23¹tunnistatakse kehtetuks;

16)paragrahvi 24 lõike 1¹sissejuhataja lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Käesoleva seaduse alusel määratud vanaduspensionile ja käesoleva seaduse § 21 lõike 1 punkti 1 alusel arvatud toitjakaotuspensionile arvutatakse juurde järgmine pensionilisa.”;

17)paragrahvi 29 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Vanadus- või toitjakaotuspensionile õigust andva pensionistaaži nõude täitmise kindlakstegemisel lähtutakse ümardamata pensioniõiguslikust staažist.”;

18)paragrahvi 32 lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) vanaduspension pensioniiikka jõudmise päevast (§ 7 lõige 1 või 2 või § 10 lõige 1), kui pensioniavaldis on esitatud kolme kuu jooksul pensioniiikka jõudmise päevast arvates;”;

19)paragrahvi 32 lõiked 3 ja 4 tunnistatakse kehtetuks;

20)paragrahvi 36 lõike 5 punktid 1 ja 2 tunnistatakse kehtetuks;

21)paragrahvi 40 lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kui isik ei nõustu Sotsiaalkindlustusameti haldusaktiga, on tal õigus esitada vaie Sotsiaalkindlustusametile 30 päeva jooksul arvates päevast, millal isik vaidlustatavast haldusaktist teada sai või oleks pidanud teada saada, või vahetult pöörduda halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras kaebusega halduskohtusse.”;

22)paragrahvi 40 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

23)paragrahvi 41 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Alla 18-aastaselt või alla 24-aastaselt orvul, kes õpib gümnaasiumi või kutseõppeasutuse statsionaarses õppes või meditsiinilistel näidustustel muus õppevormis või ülikoolis või rakenduskõrgkoolis täiskoormusega, või sellest eest vanemal orvul, kui tal on vastavalt töövõimetoetuse seadusele tuvastatud osaline või puuduv töövõime enne 18-aastaseks (statsionaarses õppevormis või meditsiinilistel näidustustel muus õppevormis või täiskoormusega õppija enne 24-aastaseks) saamist, on õigus saada, arvestades käesoleva seaduse § 21 lõike 2 ja

§ 23 punkti 3 sätteid, samaaegselt kahte toitjakaotuspensionini või kahte rahvapensionini või nii toitjakaotuspensionini kui ka rahvapensionini sõltuvalt tema vanemate pensionistaažist.”;

24)paragrahvi 42 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

25)paragrahvi 42 lõikes 5 asendatakse sõnad „vanadus- või töövõimetuspensionide” sõnaga „vanaduspensionide”;

26)paragrahvi 48 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Liiklusõnnetuse tõttu toitja kaotuse korral nõuab Sotsiaalkindlustusamet väljamakstud toitjakaotus- või rahvapensionini summad sisse liikluskindlustusega tegelevalt kindlustusandjalt, kui riiklikku pensioni saaval isikul tekib nõudeõigus liikluskindlustusega tegeleva kindlustusandja vastu.”;

27)paragrahvi 57 lõike 1 punktist 1 jäetakse välja sõna „töövõimetuspensionid.”;

28)paragrahvi 58 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Isikul, kes on vanuses 16 aastat kuni vanaduspensioniiiga ja kellele on riiklike elatusrahade seaduse alusel määratud invaliidsusgrupp tähtajatult, on õigus taotleda töövõime hindamist töövõimetoetuse seaduses sätestatud korras.”;

29)paragrahvi 58 täiendatakse lõikega 5¹järgmises sõnastuses:

„(5¹) Kui isik kasutab käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud õigust, tunnistatakse otsus invaliidsusgrupi määramise kohta kehtetuks alates töövõimetoetuse seaduse alusel töövõime hindamise otsuse tegemise kalendrikuule järgnevast kuust.”;

30)paragrahvi 60 lõiked 3 ja 4 tunnistatakse kehtetuks;

31)paragrahvi 61⁴täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Käesoleva seaduse § 36 lõigetes 5 ja 6 sätestatud tingimustel ja korras makstakse riiklik pension välja ka sügava puudega töövõimetuspensionärile ja sügava puudega püsivalt töövõimetuks tunnistatud rahvapensionini saavale isikule.”;

32)paragrahv 61⁷tunnistatakse kehtetuks;

33)seadust täiendatakse §-dega 61⁹ja 61¹⁰järgmises sõnastuses:

„§ 61⁹. Käesoleva seaduse 3. peatüki kohaldamine seoses töövõimetoetuse seaduse jõustumisega

(1) Käesoleva seadusega sätestatud püsiva töövõimetuse ekspertiisi või püsiva töövõimetuse korduvekspertiisi on õigus taotleda 2016. aasta 1. jaanuarist kuni 2016. aasta 30. juunini isikul, kes on pärast 2010. aasta 1. jaanuari tunnistatud püsivalt töövõimetuks, ja käesoleva seaduse § 58 lõikes 3 nimetatud isikul.

(2) Käesoleva seadusega sätestatud töövõimetuspensionile või töövõimetuse alusel rahvapensionile on õigus alates 2016. aasta 1. jaanuarist isikul, kes on tunnistatud püsivalt töövõimetuks töövõime kaotusega 40–100 protsenti ja kes vastab muudele käesolevas seaduses sätestatud töövõimetuspensionini või töövõimetuse alusel rahvapensionini saamise tingimustele.

§ 61¹⁰. Toitjakaotuspensionini määramine püsiva töövõimetusega isikule

Käesoleva seaduse §-s 20 ja § 41 lõikes 4 sätestatud töövõimetoetuse seaduse alusel tuvastatud osalise või puuduva töövõime tingimus on täidetud ka siis, kui isik on käesoleva seaduse alusel tunnistatud püsivalt töövõimetuks töövõime kaotusega 40–100 protsenti või isikule riiklike elatusrahade seaduse alusel tähtajatult määratud invaliidsusgrupp on käesoleva seaduse § 58 kohaselt loetud vastavaks vanaduspensionieani määratud püsivale töövõimetusele.”;

34)seadust täiendatakse §-dega 61¹¹–61¹⁸järgmises sõnastuses:

„§ 61¹¹. Püsivalt töövõimetuks tunnistatud isiku pensionistaaži nõue ja vanaduspensionini suurus

(1) Isikul, kes on tunnistatud püsivalt töövõimetuks töövõime kaotusega 40–100 protsenti, vähendatakse käesoleva seaduse § 7 lõikes 2²sätestatud pensionistaaži nõuet ühe aasta võrra iga kolme aasta kohta, millal tal oli tuvastatud püsiv töövõimetus.

(2) Käesoleva seaduse § 11 lõikes 5¹sätestatud puuduva töövõime tingimus on täidetud ka isikul, kes on tunnistatud püsivalt töövõimetuks töövõime kaotusega 100 protsenti.

(3) Käesoleva seaduse § 11 lõikes 5² sätestatud osalise töövõime tingimus on täidetud ka isikul, kes on tunnistanud püsivalt töövõimetusks töövõime kaotusega 40–90 protsenti.

§ 61¹². Püsiva töövõimetus ekspertiisi taotluste ja töövõimetus pensioni avalduste menetlemine

(1) Enne 2016. aasta 1. juulit esitatud püsiva töövõimetus ekspertiisi taotlus vaadatakse läbi ja püsiv töövõimetus tuvastatakse, lähtudes seni kehtinud käesoleva seaduse redaktsioonist.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud püsiva töövõimetus ekspertiisi tulemusel püsivalt töövõimetusks tunnistanud isiku ja enne 2016. aasta 1. juulit esitatud töövõimetus pensioni saamise avaldus vaadatakse läbi ning töövõimetus pension määratakse seni kehtinud käesoleva seaduse redaktsiooni kohaselt.

(3) Kui isik ei nõustu käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud Sotsiaalkindlustusametiga püsiva töövõimetus ekspertiisi otsusega, peab ta esitama vaide Sotsiaalkindlustusametile käesoleva seaduse §-s 40 sätestatud korras. Sotsiaalkindlustusamet korraldab vajaduse korral täiendava ekspertiisi. Vaie lahendatakse 60 päeva jooksul, arvates vaide registreerimisest Sotsiaalkindlustusametis. Vaideotsusega mittenõustumise korral on isikul õigus pöörduda halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras kaebusega halduskohtusse.

§ 61¹³. Varem tuvastatud püsiva töövõimetus otsuste käsitlemine

(1) Püsiva töövõimetus ekspertiisi otsuses märgitud korduexpertiisi taotlemise tähtaja saabudes võib isik pöörduda Eesti Töötukassasse töövõime hindamiseks töövõimetoetuse seaduses sätestatud korras, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Isikul on õigus pöörduda Eesti Töötukassasse töövõime hindamiseks töövõimetoetuse seaduses sätestatud korras enne püsiva töövõimetus ekspertiisi otsuses märgitud korduexpertiisi tähtaega.

(3) Käesoleva seaduse alusel tehtud püsiva töövõimetus ekspertiisi otsus tunnistatakse kehtetuks alates töövõimetoetuse seaduse alusel töövõime hindamise otsuse tegemise kalendrikuule järgnevast kuust.

§ 61¹⁴. Varem määratud töövõimetus- ja rahvapensioni käsitlemine

(1) Riiklikuks pensioniks käesoleva seaduse ja teiste seaduste tähenduses loetakse ka töövõimetus pensioni.

(2) Käesoleva seaduse § 48 lõiget 3 kohaldatakse ka püsivalt töövõimetusks tunnistanud isikule väljamakstud töövõimetus- ja rahvapensioni summade sissenõudmisele.

(3) Käesoleva seaduse § 56 lõike 1 punktides 1–5 ja lõikes 1¹ nimetatud riikliku pensionikindlustuse kulude katteallikate arvel finantseeritakse ka töövõimetus pensioni.

(4) Käesoleva seaduse § 58 lõikes 3 nimetatud isikule makstakse selle taotlemisel töövõimetus pensioni või töövõimetus alusel rahvapensioni määratud suuruses kuni vanaduspensionieani. Määratud töövõimetus pensionile ja töövõimetus alusel rahvapensionile kohaldatakse käesoleva seaduse 1. ja 6.–13. peatükki, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(5) Enne 2016. aasta 1. juulit esitatud püsiva töövõimetus ekspertiisi taotluse alusel püsivalt töövõimetusks tunnistanud isikule makstakse selle taotlemisel töövõimetus pensioni või töövõimetus alusel rahvapensioni määratud suuruses kuni määratud tähtjani. Määratud töövõimetus pensionile ja töövõimetus alusel rahvapensionile kohaldatakse käesoleva seaduse 1. ja 6.–13. peatükki, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(6) Käesoleva seaduse § 58 lõikes 5¹ ja §-s 61¹³ nimetatud invaliidsusgrupi määramise otsuse või püsiva töövõimetus ekspertiisi otsuse alusel tehtud pensioni määramise otsus tunnistatakse kehtetuks ning pensioni maksmine lõpetatakse alates invaliidsusgrupi määramise otsuse või töövõime hindamise otsuse kehtetuks tunnistamisest.

§ 61¹⁵. Töövõimetus pensioni ja töövõimetus alusel rahvapensioni maksamise jätkamine

(1) Püsiva töövõimetus ekspertiisi otsust pikendatakse isikule ilma püsivat töövõimet tuvastamata ja talle jätkatakse määratud töövõimetus pensioni või töövõimetus alusel rahvapensioni ja pensionilisade maksmist varem määratud suuruses, kui tema püsiva töövõimetus kestus lõpeb kuni 180 päeva enne vanaduspensionieani jõudmist. Isiku avalduse alusel ei pikendata talle tehtud püsiva töövõimetus ekspertiisi otsust.

(2) Aastatel 1953–1960 sündinud isikule kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõiget 1, kui tema püsiva töövõimetus kestus lõpeb kuni 180 päeva enne sünniaastale vastavat järgmist vanust:

Sünniaasta	Vanus
1953	63 aastat
1954	63 aastat 3 kuud
1955	63 aastat 6 kuud
1956	63 aastat 9 kuud
1957	64 aastat
1958	64 aastat 3 kuud
1959	64 aastat 6 kuud
1960	64 aastat 9 kuud

(3) Käesoleva paragrahvi alusel makstavale töövõimetuspensionile ja rahvapensionile kohaldatakse käesoleva seaduse 1. ja 6.–13. peatükki, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

§ 61¹⁶. Üleminek rahvapensionilt töövõimetuspensionile ja varem määratud töövõimetuspensionile ümberarvutamine

(1) Püsivalt töövõimeetuks tunnistatud isikule, kellele on määratud rahvapension töövõimetuse alusel käesoleva seaduse seni kehtinud redaktsiooni § 22 lõike 1 punkti 2 alusel, määratakse avalduse alusel töövõimetuspension püsiva töövõimetuse ajaks 2016. aasta 1. juulini kehtinud käesoleva seaduse redaktsiooni kohaselt, kui isikul täitub rahvapensionilt töövõimetuspensionile üleviimise ajaks vanusele vastav järgmine Eestis omandatud pensionistaaž:

Vanus aastates	Nõutav pensionistaaž aastates
16–24	staažinõuet ei ole
25–26	1
27–28	2
29–30	3
31–32	4
33–35	5
36–38	6
39–41	7
42–44	8
45–47	9
48–50	10
51–53	11
54–56	12
57–59	13
60–62	14

(2) Isikul, kellele on määratud töövõimetuspension käesoleva seaduse kuni 2016. aasta 1. juulini kehtinud redaktsiooni § 18 lõike 1 punkti 2 alusel või lõikes 3 sätestatud suuruses, on õigus taotleda töövõimetuspensionile ümberarvutamist käesoleva seaduse 2016. aasta 1. juulini kehtinud redaktsiooni § 18 lõike 1 punktis 1 ja lõikes 2 sätestatu kohaselt, kui viimati nimetatud alusel arvatud pension on suurem.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud juhul arvutatakse töövõimetuspensionile juurde ka käesoleva seaduse §-s 24 sätestatud pensionilisa, võttes arvesse nimetatud paragrahvis sätestatud.

(4) Töövõimetuspensionile õigust andva pensionistaaži nõude täitmise kindlakstegemisel lähtutakse ümardamata pensioniõiguslikust staažist, võttes arvesse käesolevas seaduses pensioniõigusliku staaži arvestamise kohta sätestatud.

§ 61¹⁷. Üleminek töövõimetuspensionilt vanaduspensionile ja ennetähtaegsele vanaduspensionile

(1) Isikule, kellele makstakse varem määratud töövõimetuspensionile kuni vanaduspensionieani, määratakse vanaduspensionile üleminek vanaduspensionile ilma pensioniavaldust nõudmata.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhul arvutatakse vanaduspension vastavalt käesoleva seaduse § 11 sätetele, lähtudes vanaduspensionile määramise ajaks olemasolevast pensionistaažist.

(3) Isikule, kellele maksti enne töövõimetuspensionile määramist ennetähtaegset vanaduspensionile, jätkatakse vanaduspensionile üleminek vanaduspensionile määramise ajaks vanaduspensionile maksmist ilma pensioniavaldust nõudmata. Kui töövõimetuspensionile maksmine lõpeb enne, kui isik jõuab vanaduspensionile ülemineku ajaks, jätkatakse talle ennetähtaegse vanaduspensionile maksmist ilma pensioniavaldust nõudmata töövõimetuse lõppemise päevale järgnevat päevast.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud juhul rakendatakse ennetähtaegse pensionile arvutamisel sama vähendamisprotsenti, mis võeti aluseks esmakordsel ennetähtaegse vanaduspensionile arvutamisel.

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt arvutatud vanaduspension osutub väiksemaks varem makstud pensionist, makstakse vanaduspensionini varem makstud pensioni suuruses.

(6) Isikul, kelle töövõimetus pensionile on juurde arvutatud käesoleva seaduse §-s 24 ning okupatsioonirežiimide poolt represseritud isiku seaduse § 14 lõigetes 1 ja 4 sätestatud pensionilisa, säilib tema üleviimisel vanaduspensionile või temale ennetähtaegse vanaduspensionini maksmise jätkamisel õigus saada varem makstud pensionilisa.

§ 61¹⁸. Erisused rahvapensioni määramisel ja maksmisel

(1) Õigus rahvapensionile on ka vanaduspensioniiikka jõudnud isikul, kellele maksti püsiva töövõimetusel alusel rahvapensioni kuni vanaduspensionieani.

(2) Rahvapension määratakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikutele eluajaks.

(3) Rahvapensioni suurus käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikutele on 100 protsenti rahvapensioni määra.

(4) Käesolevas paragrahvis sätestatud rahvapensionile kohaldatakse käesolevas seaduses rahvapensionile sätestatud.”;

35)paragrahvi 20 lõikes 4 ja § 61¹⁶lõikes 1 asendatakse arvud „60–62” arvudega „60–64”.

§ 58. Riikliku pensionikindlustuse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse muutmine

Riikliku pensionikindlustuse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse (RT I 2010, 18, 97) §-st 1 jäetakse välja punkt 5.

§ 59. Sotsiaalhoolekande seaduse muutmine

Sotsiaalhoolekande seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 11¹⁹lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui isiku omaosalus kaetakse isiku riiklikust pensionist riikliku pensionikindlustuse seaduse tähenduses, kogumispensionist kogumispensionide seaduse tähenduses, töövõimetoetusest töövõimetoetuse seaduse tähenduses, sotsiaalmaksuga maksustatavast tulust sotsiaalmaksuseaduse tähenduses, üüri- või renditulust või muust eseme kasutusse andmisest saadud tulust (edaspidi *tulud*), peab isikule pärast omaosaluse, tulumaksu, töötuskindlustusmaksu, kogumispensionimaksu ja elatise tasumist jääma isiklikuks kasutamiseks vähemalt 15 protsenti tema tuludest, mis tal oleks jäänud kasutamiseks pärast tulumaksu, töötuskindlustusmaksu, kogumispensionimaksu ja elatise tasumist.”;

2)paragrahvi 11⁴¹lõige 1 tunnistatakse kehtetuks;

3)paragrahvi 11⁵⁰lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) 18-aastaselt kuni riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniiikka jõudnud isikul on tuvastatud töövõimetoetuse seaduse alusel puuduv töövõime;”;

4)paragrahvi 11⁵⁰lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) kellel on tuvastatud töövõimetoetuse seaduse alusel puuduv töövõime, välja arvatud riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniiikka jõudnud isiku puhul, või”;

5)paragrahvi 11⁵⁰lõike 3 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) kellel on tuvastatud töövõimetoetuse seaduse alusel puuduv töövõime, välja arvatud riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniiikka jõudnud isiku puhul, ja”;

6)paragrahvi 48 täiendatakse lõigetega 46 ja 47 järgmises sõnastuses:

„(46) Käesoleva seaduse § 11⁵⁰lõike 1 punktis 3 sätestatud puuduva töövõime tingimus on täidetud ka isikul, kellel on tuvastatud töövõime kaotus vähemalt 80 protsenti.

(47) Käesoleva seaduse § 11⁵⁰ lõike 2 punktis 2 ja lõike 3 punktis 2 sätestatud puuduva töövõime tingimus on täidetud ka isikul, kellel on tuvastatud töövõime kaotus vähemalt 90 protsenti.”.

§ 60. Sotsiaalmaksuseaduse muutmise

Sotsiaalmaksuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 lõike 4 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„6) töötaja või ametniku puhul, kes saab pensioni Eesti riigilt või tulenevalt sotsiaalkindlustuslepingust või sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise alasel Euroopa Liidu õigusaktist (edaspidi *riikliku pensioni saaja*) või kellel vastavalt töövõimetoetuse seadusele on tuvastatud osaline või puuduva töövõime (edaspidi *osalise või puuduva töövõimega isik*).”;

2) paragrahvi 2 lõiked 5 ja 6 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Füüsilisest isikust ettevõtja maksab sotsiaalmaksu aastas mitte vähem kui käesoleva seaduse §-s 2¹ nimetatud kuumäära 12-kordselt summalt, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 7 ja 8 sätestatud juhul ning juhul, kui füüsilisest isikust ettevõtja on kogu maksustamisperioodi jooksul olnud riikliku pensioni saaja või osalise või puuduva töövõimega isik või maksustamisperioodi kestel kantud äriregistrisse või kustutatud äriregistrist või saanud riikliku pensioni saajaks või osalise või puuduva töövõimega isikuks.

(6) Kui füüsilisest isikust ettevõtja on maksustamisperioodi kestel kantud äriregistrisse või kustutatud äriregistrist või saanud riikliku pensioni saajaks või osalise või puuduva töövõimega isikuks, makstakse sotsiaalmaksu proportsionaalselt füüsilisest isikust ettevõtjana registreeritud kuude arvuga või riikliku pensioni saajaks või osalise või puuduva töövõimega isikuks saamisele eelnenud kuude arvuga.”;

3) paragrahvi 6 lõike 1 punktid 2¹ ja 2² muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„2¹) rahvusvahelise kaitseorganisatsiooni struktuuriüksuse ameti- või teenistuskohale lähetatud ametnik või tegevvälase kaasasolev mittetöötav abikaasa, kes ei saa riiklikku pensioni ega ole osalise või puuduva töövõimega isik;

2²) Vabariigi Presidendi ametivolituste ajal ja pärast ametivolituste lõppemist Vabariigi Presidendi mittetöötav abikaasa, kes ei saa riiklikku pensioni ega ole osalise või puuduva töövõimega isik;”;

4) paragrahvi 6 lõike 1 punkt 3² muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3²) pikaajaliselt välisriiki riiklike ülesannete täitmiseks lähetatud tegevvälase kaasasolev mittetöötav abikaasa, kes ei saa riiklikku pensioni ega ole osalise või puuduva töövõimega isik;”;

5) paragrahvi 6 lõike 1 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5) äriühingu, mittetulundusühingu, sihtasutuse või füüsilisest isikust ettevõtja töötaja, kes on osalise või puuduva töövõimega isik, käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud tingimustel;”;

6) paragrahvi 6 lõike 1 punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„7) tuumakatastroofi, tuumakatsetuse või aatomielektri jaama avari tagajärgede likvideerimisest osavõtnud mittetöötav isik, kes ei ole riikliku pensioni saaja ega osalise või puuduva töövõimega isik;”;

7) paragrahvi 6 lõike 1¹ punktid 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„1) hooldab puudega isikut sotsiaalhoolekande seaduse § 28² alusel ja kellele valla- või linnavalitsus maksab toetust puudega isiku hooldamise eest ning kes ei tööta ega ole riikliku pensioni saaja ega osalise või puuduva töövõimega isik või

2) hooldab puudega last ja kellele valla- või linnavalitsus maksab toetust puudega lapse hooldamise eest ning kes ei tööta ega ole riikliku pensioni saaja ega osalise või puuduva töövõimega isik.”;

8) paragrahvi 6 lõike 3 teine ja kolmas lause muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„Kui käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 nimetatud isik on töösuhtes mitme samas punktis nimetatud äriühingu, mittetulundusühingu, sihtasutuse või füüsilisest isikust ettevõtjaga, maksab avalik-õiguslik juriidiline isik sotsiaalmaksu tööandja eest, kes tulumaksu kinnipidamisel arvestab maksuvaba tulu tulumaksuseaduse § 42 lõigete 1 ja 2 kohaselt. Kui isik ei ole esitanud maksuvaba tulu arvestamise avaldust ühelegi tööandjale, valib ta kirjaliku avaldusega ühe tööandja, kelle eest avalik-õiguslik juriidiline isik maksab sotsiaalmaksu.”;

9) paragrahvi 6¹ lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osalev abikaasa on kogu maksustamisperioodi olnud riikliku pensioni saaja või osalise või puuduva töövõimega isik või on selleks saanud maksustamisperioodil või”;

10)paragrahvi 6¹lõike 3 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) riikliku pensioni saajaks või osalise või puuduva töövõimega isikuks saamisele eelnenud päevade arvuga või”;

11)paragrahvi 9 lõike 3 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) tasuma maksustamisperioodi kestel sotsiaalmaksu avansiliste maksetena Maksu- ja Tolliameti pangakontole iga kvartali kolmanda kuu 15. kuupäevaks jooksva kvartali eest kolmekordse käesoleva seaduse §-s 2¹nimetatud kuumääralt arvatud summa, välja arvatud isik, kes on kogu kvartali jooksul olnud riikliku pensioni saaja või osalise või puuduva töövõimega isik, ning käesoleva paragrahvi lõigetes 4, 5 ja 5¹sätetatud juhtudel;”;

12)paragrahvi 9 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Avansilisi makseid makstakse proportsionaalselt kuude arvuga, mille kestel isik oli registreeritud füüsilisest isikust ettevõtjana, või riikliku pensioni saajaks või osalise või puuduva töövõimega isikuks saamisele eelnenud kuude arvuga juhul, kui füüsilisest isikust ettevõtja on käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 1 nimetatud kvartali kestel kantud äriregistrisse või kustutatud äriregistrist või saanud riikliku pensioni saajaks või osalise või puuduva töövõimega isikuks.”;

13)paragrahvi 13 täiendatakse lõikega 15 järgmises sõnastuses:

„(15) Käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktis 5 sätestatud osalise või puuduva töövõime tingimus loetakse täidetuks ka isikul, kellel on tuvastatud vähemalt 40-protsendiline püsiv töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel.”.

§ 61. Spordiseaduse muutmine

Spordiseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 12 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) osalise või puuduva töövõime alusel – alates osalise või puuduva töövõime tuvastamisest töövõimetoetuse seaduses sätestatud korras.”;

2)paragrahvi 14 lõike 2 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) käesoleva seaduse § 12 lõike 2 punktis 2 sätestatud juhul osalist või puuduvat töövõimet tõendav dokument.”;

3)paragrahvi 16 lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Vanuse ja puuduva töövõime alusel makstava toetuse suuruseks on käesoleva seaduse §-s 13 sätestatud toetuse määr.

(2) Osalise töövõime alusel makstava toetuse suuruseks on pool käesoleva seaduse §-s 13 sätestatud toetuse määrast.”;

4)paragrahvi 17 lõiked 4 ja 5 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Osalise või puuduva töövõime alusel makstav toetus määratakse osalise või puuduva töövõime kestuse ajaks.

(5) Isikule, kellele makstakse toetust osalise või puuduva töövõime alusel kuni käesoleva seaduse § 12 lõike 2 punktis 1 sätestatud vanuseni, määratakse toetus vanuse alusel ilma uut avaldust nõudmata.”;

5)paragrahvi 27 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikutel tuvastatakse osaline või puuduv töövõime töövõimetoetuse seaduses sätestatud korras, on neil õigus taotleda toetust käesolevas seaduses sätestatud tingimustel ja korras.”;

6)seadust täiendatakse §-ga 27²järgmises sõnastuses:

„§ 27². Püsiva töövõime kaotuse alusel toetuse taotlemine ja määramine

Olümpiamängudel olümpiavõidu saavutanud isikul, kellel on enne 2016. aasta 1. juulit tuvastatud püsiv töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduses sätestatud korras, on õigus taotleda toetust ja see määratakse talle, lähtudes kuni 2016. aasta 1. jaanuarini kehtinud käesoleva seaduse redaktsioonist.”

§ 62. Tulumaksuseaduse muutmine

Tulumaksuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 21 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) kindlustusvõtja puuduva töövõime korral kindlustusandja poolt tehtavad väljamaksed;”;

2)paragrahvi 21 lõike 3 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) osakuomaniku puuduva töövõime korral tehtavad väljamaksed;”;

3)paragrahvi 21 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Tulumaksuga ei maksustata käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud kindlustuslepingu alusel kindlustusvõtjale perioodiliselt pärast tema 55-aastaseks saamist või puuduva töövõime tuvastamist makstavat kindlustuspensioni tingimusel, et kindlustuslepingu kohaselt tehakse vastavaid väljamakseid võrdsete või suurenevate summadena vähemalt üks kord kolme kuu jooksul kuni kindlustusvõtja surmani.”;

4)paragrahvi 61 lõiked 10 ja 11 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(10) Enne 2002. aasta 1. maid sõlmitud täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel kindlustusandja poolt kindlustusvõtjale pärast kindlustusvõtja 55-aastaseks saamist või kindlustusvõtja puuduva töövõime korral või kindlustusandja likvideerimisel tehtavad väljamaksed maksustatakse tulumaksu määraga 10%.

(11) Enne 2002. aasta 1. maid sõlmitud täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel kindlustusvõtjale perioodiliselt pärast tema 55-aastaseks saamist või puuduva töövõime tuvastamist makstavat kindlustuspensioni ei maksustata tulumaksuga tingimusel, et kindlustuslepingu kohaselt tehakse vastavaid väljamakseid võrdsete või suurenevate summadena vähemalt üks kord kolme kuu jooksul kuni kindlustusvõtja surmani.”;

5)paragrahvi 61 täiendatakse lõikega 45 järgmises sõnastuses:

„(45) Isikul, kellel on riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel tuvastatud töövõime kaotus alates 40%-st, loetakse käesoleva seaduse § 13 lõike 3 punktis 8 sätestatud osalise või puuduva töövõime tingimus täidetuks. Isikul, kellel on tuvastatud täielik töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse § 21 lõike 2 punktis 2 ja lõike 3 punktis 2, § 21 lõikes 4 ning § 61 lõigetes 10 ja 11 sätestatud puuduva töövõime tingimus täidetuks.”.

§ 63. Turvaseaduse muutmine

Turvaseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 34 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kui turvaülesande täitmine põhjustab turvatöötajal osalise või puuduva töövõime, maksab tööandja talle ühekordse toetusena:

- 1) puuduva töövõime korral turvatöötaja kolme aasta palga;
- 2) osalise töövõime korral turvatöötaja ühe aasta palga.”;

2)paragrahvi 34 lõiked 3 ja 4 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Ühekordne toetus arvutatakse osalise või puuduva töövõimega või hukkunud turvatöötaja keskmise palga alusel.

(4) Ühekordse toetuse maksmine ei vabasta tööandjat muudest seadusega sätestatud kohustustest töötaja osalise või puuduva töövõime hüvitamisel.”;

3)paragrahvi 35 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Toetuse saamiseks esitab osalise või puuduva töövõimega turvatöötaja kirjaliku avalduse ja Eesti Töötukassa tõendi osalise või puuduva töövõime tuvastamise kohta.”;

4)paragrahvi 35 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Toetuse taotlemise avaldus esitatakse tööandjale turvatöötaja osalise või puuduva töövõime tuvastamisest või tema hukkamisest alates ühe aasta jooksul.”;

5)paragrahvi 36 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Osalise või puuduva töövõimega turvatöötaja avalduse ja muud dokumendid vaatab tööandja läbi ning teeb otsuse nende esitamisest alates ühe kuu jooksul.”;

6)paragrahvi 36 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Toetuse määramise või sellest keeldumise otsuse teeb tööandja toetuse taotlejale kirjalikult teatavaks otsuse tegemisest alates seitsme päeva jooksul. Keeldumise korral nimetab tööandja keeldumise põhjuse ja tutvustab otsuse vaidlustamise korda ning tagastab avaldusele lisatud dokumendid. Tööandjal on õigus keelduda toetuse maksimisest ainult juhul, kui osaline või puudev töövõime on tekkinud turvatöötaja enda süül.”;

7)paragrahvi 63 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Turvatöötajal, kellel on tuvastatud osaline töövõime riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse §-s 34 sätestatud osalise töövõime tingimus täidetuks. Turvatöötajal, kellel on tuvastatud täielik töövõime riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse §-s 34 sätestatud puuduva töövõime tingimus täidetuks.”.

§ 64. Täitemenetluse seadustiku muutmine

Täitemenetluse seadustiku § 131 lõiget 1 täiendatakse punktiga 6¹ järgmises sõnastuses:

„6¹) töövõimetoetus;”.

§ 65. Töölepingu seaduse muutmine

Töölepingu seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahv 57 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 57. Osalise või puuduva töövõimega töötaja põhipuhkus

Eeldatakse, et töövõimetoetuse seaduse alusel tuvastatud osalise või puuduva töövõimega töötaja iga-aastane puhkus on 35 kalendripäeva, kui töötaja ja tööandja ei ole leppinud kokku pikemas põhipuhkuses või kui seadus ei sätesta teisiti.”;

2)seadust täiendatakse §-ga 139¹ järgmises sõnastuses:

„§ 139¹. Põhipuhkuse andmise erisus

Käesoleva seaduse §-s 57 sätestatud osalise või puuduva töövõimega töötaja põhipuhkusele on õigus ka isikul, kes saab töövõimetuspensioni või rahvapensioni töövõimetuse alusel.”.

§ 66. Tööturuteenuste ja -toetuste seaduse muutmine

Tööturuteenuste ja -toetuste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 2 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) puudega töötaja on töötaja, kellel on puue puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse § 2 tähenduses või kes on tunnistatud püsivalt töövõimeks riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel või kellele on riiklike elatusrahade seaduse alusel määratud invaliidsusgrupp tähtajatult või kellel on tuvastatud osaline või puudev töövõime töövõimetoetuse seaduse alusel.”;

2)paragrahvi 3¹lõike 4 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) töötaja osaleb tööturuteenusel või muudes töö leidmist soodustavates meetmetes või”;

3)paragrahvi 3¹lõiget 4 täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:

„3) töötukassasse vastuvõtule tulemine on raskendatud terviseseisundist või puudest tingitud liikumistakistuse või muu erivajaduse tõttu.”;

4)paragrahvi 8¹lõike 4 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) puude, töövõimetuse, osalise või puuduva töövõime kohta;”;

5)paragrahvi 26 lõike 4 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) hooldanud sotsiaalhoolekande seaduse § 15 lõike 2 alusel haiget, püsivalt töövõimetut, osalise või puuduva töövõimega isikut või vanurit;”;

6)paragrahvi 26 lõike 4 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) olnud töötaja püsivalt töövõimetuks tunnistamise või tuvastatud puuduva töövõime tõttu;”;

7)paragrahvi 26 täiendatakse lõikega 8 järgmises sõnastuses:

„(8) Töötul ei ole õigust saada töötutoetust ajavahemikul, mille eest talle makstakse töövõimetoetust töövõimetoetuse seaduse alusel, välja arvatud juhul, kui töövõimetoetust makstakse tagasiulatuvalt töötutoetuse maksmise perioodiga kattuva ajavahemiku eest.”;

8)paragrahvi 33 täiendatakse punktiga 6 järgmises sõnastuses:

„6) töötul tekib õigus töövõimetoetusele töövõimetoetuse seaduse alusel õiguse tekkimise päevast arvates või töövõimetoetuse otsuse tegemise päevast arvates, kui töövõimetoetust makstakse tagasiulatuvalt töötutoetuse maksmise perioodiga kattuva ajavahemiku eest.”.

§ 67. Töötuskindlustuse seaduse muutmise

Töötuskindlustuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 1 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Käesoleva seadusega luuakse avalik-õiguslik juriidiline isik Eesti Töötukassa (edaspidi *töötukassa*), mis täidab käesolevast seadusest, tööturuteenuste ja -toetuste seadusest, töövõimetoetuse seadusest ning teistest õigusaktidest tulenevaid kohustusi.”;

2)paragrahvi 23 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Töötukassa eesmärk on tööturupoliitika elluviimine ja töötuskindlustuse korraldamine käesolevas seaduses, tööturuteenuste ja -toetuste seaduses, töövõimetoetuse seaduses ja teistes õigusaktides sätestatud korras.”;

3)paragrahvi 23 lõiget 2 täiendatakse punktiga 3¹ järgmises sõnastuses:

„3¹) hindab töövõimet ja maksab töövõimetoetust;”;

4)paragrahvi 33 lõike 3 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5) eraldised riigieelarvest tööturuteenuste osutamiseks ning tööturutoetuste, töövõimetoetuse ja erijuhtude sotsiaalmaksu maksmiseks.”.

§ 68. Vabariigi Presidendi ametihüve seaduse muutmise

Vabariigi Presidendi ametihüve seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 9 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kui presidendil on ametivolituste ajal tuvastatud osaline või puuduv töövõime, suurendatakse tema ametipensioni 25 protsendi võrra.”;

2)seadust täiendatakse §-ga 15¹ järgmises sõnastuses:

„§ 15¹. Püsiva töövõimetusega isik

Presidendil, kellel on tuvastatud osaline töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse §-s 9 sätestatud osalise töövõime tingimus täidetuks. Presidendil, kellel on tuvastatud täielik töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse §-s 9 sätestatud puuduva töövõime tingimus täidetuks.”.

§ 69. Vangistusseaduse muutmise

Vangistusseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahv 40 tunnistatakse kehtetuks;

2)paragrahvi 118 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) on teenistusest vanglaametnikuna või teenistusest Justiitsministeeriumis vabastatud seoses temal tuvastatud osalise või puuduva töövõimega või omal algatusel seoses vajadusega hooldada osalise või puuduva töövõimega perekonnaliiget.”;

3)paragrahv 142 tunnistatakse kehtetuks;

4)seadust täiendatakse §-ga 172⁶ järgmises sõnastuses:

„§ 172⁶. Püsiva töövõimetusega isik

Vanglaametnikul, kellel on tuvastatud osaline töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse § 118 lõike 2 punktis 2 sätestatud osalise töövõime tingimus täidetuks. Vanglaametnikul, kellel on tuvastatud täielik töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse § 118 lõike 2 punktis 2 sätestatud puuduva töövõime tingimus täidetuks.”.

§ 70. Veterinaareralduse seaduse muutmine

Veterinaareralduse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 15 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Volitatud veterinaararstile, kelle töövõime on vähenenud käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud asjaoludel, makstakse ühekordset toetust:

- 1) osalise töövõime korral – tema ühe aasta keskmise palga ulatuses;
- 2) puuduva töövõime korral – tema viie aasta keskmise palga ulatuses.”;

2)seadust täiendatakse §-ga 50³ järgmises sõnastuses:

„§ 50³. Püsiva töövõimetusega isik

Volitatud veterinaararstil, kellel on tuvastatud osaline töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse §-s 15 sätestatud osalise töövõime tingimus täidetuks. Volitatud veterinaararstil, kellel on tuvastatud täielik töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse §-s 15 sätestatud puuduva töövõime tingimus täidetuks.”.

§ 71. Välisteenistuse seaduse muutmine

Välisteenistuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 72 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„§ 72. Teenistuja sotsiaalsed tagatised välisriigis hukkimise või töövõime vähenemise korral

(1) Kui teenistuja sureb või tema töövõime väheneb teenistusülesannete täitmisel välisriigis, maksab riik hüvitist avaliku teenistuse seaduse § 49 alusel ja korras.”;

2)paragrahvi 72 lõiked 3–5 tunnistatakse kehtetuks;

3)seadust täiendatakse §-ga 94⁷ järgmises sõnastuses:

„§ 94⁷. Püsiva töövõimetusega isik

Teenistujale, kellel püsiv töövõimetus on tuvastatud enne 2016. aasta 1. jaanuari, makstakse hüvitist kuni 2016. aasta 1. jaanuarini kehtinud välisteenistuse seaduse § 72 redaktsiooni alusel.”.

§ 72. Õppetoetuste ja õppelaenu seaduse muutmine

Õppetoetuste ja õppelaenu seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 22 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 22. Laenusaaaja kohustuste täitmise nõudest loobumine laenusaaaja surma, puuduva töövõime ja laenusaaaja lapsel sügava puude tuvastamise korral”;

2)paragrahvi 22 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Laenusaajal puuduva töövõime tuvastamise korral loobub krediidiasutus õppelaenulepingust tulenevate ja enne laenusaajal puuduva töövõime tuvastamist tekkinud kohustuste täitmise nõudmisest laenusaaajalt, tema käendajatelt või pantijatelt laenule antud riigitagatise ulatuses ning krediidiasutusel tekib õigus nõuda riigilt laenusaaaja kohustuste täitmist nimetatud ulatuses.”;

3)paragrahvi 22 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Laenusaaaja surma, temal puuduva töövõime tuvastamise või laenusaaaja lapsel sügava puude tuvastamise korral loobub riik käesoleva seaduse § 21 lõikes 2 sätestatud nõudeõigusest.”;

4)paragrahvi 23 lõike 3 punktis 2 asendatakse sõnad „arstliku ekspertiisi otsus” sõnadega „puuduva töövõime tuvastamise otsus”;

5)paragrahvi 28 täiendatakse lõikega 16 järgmises sõnastuses:

„(16) Kui isikul on kehtiv riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel tuvastatud 80–100-protsendiline püsiv töövõimetus, loetakse käesoleva seaduse § 22 lõigetes 2 ja 4 sätestatud puuduva töövõime tingimus täidetuks.”.

§ 73. Vähenenud töövõimega isikute toetamine tööturul

Vabariigi Valitsus korraldab vähemalt 1000 vähenenud töövõimega isiku 2020. aastaks valitsussektorisse tööle võtmise poliitika kavandamise õigusaktides arengudokumentide koostamiseks ja elluviimiseks sätestatud korras.

§ 74. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2016. aasta 1. jaanuaril.

(2) Käesoleva seaduse § 49 punkt 4 ja § 55 punktid 6–8 ning 15 jõustuvad 2015. aasta 1. jaanuaril.

(3) Käesoleva seaduse § 46 punktid 1–4 ja 6, § 49 punktid 1 ja 2, § 55 punkt 14, § 57 punktid 1–5, 8, 9, 11–22, 24–32 ja 34 ning § 58 jõustuvad 2016. aasta 1. juulil.

(4) Käesoleva seaduse § 57 punkt 35 jõustub 2017. aasta 1. jaanuaril.

(5) Käesoleva seaduse § 48 punkt 3 jõustub 2021. aasta 1. jaanuaril.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees